

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 ÖBNT.

V. Évfolyam. 64. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1908. AUGUSZTUS 11-én.

V. Year. No. 64.

TAFT ÉS SHERMAN.

REPUBLIKÁNUSOK BIZTOSRA VESZIK A PÁRT NYELMÉT.

Még tulajdonképpen bent sem vagyunk az elnökválasztási küzdelemben s a különböző pártok máris azt számítgatják, hogy mily arányban fogják győzni a másik párt felett.

Ebben a tekintetben a legmerészebb képzelőtehetséget a demokraták árulják el, akiknek e tekintetben költői lelkületű politikusi, mint hajdanában Andrassy Gyula Boszniát és Hercegovinát, trombitászó és lóbogó zászlók fogják kezükre keríteni november harmadikán az országot.

Hogy éppen a demokratákat erre a kissé túlzott szűkítésre mi jogosítja fel, ők maguk sem tudnák megmondani. Meglehet, hogy az amerikai polgár érzelmi világába vetik bizalmukat s elvárják, hogy az amerikai polgárság elvégre megszánja az örökké szaladó örökös jelöltet, Bryan Jennings Vilmost. Más jözeime alig van Bryan urnak a polgárság szavazatára. Ami nyolcz év előtt az ő esatakiáltása volt, a trusztok elleni harcz, azt tényleg fölvetve Roosevelt Tivadar s ezt a harczot, ha mindjárt enyhébb eszközökkel, folytatni fogja Taft Howard Vilmos, a republikánus jelölt. Mi jobbat ígér, mi jobbat nyújthat ennél Bryan, még ha felforgató eszméivel ki is tudna bekülni a konzervativizmus felé hajló amerikai polgárság?

Amióta a nemrég elhunyt Cleveland Grover iszonyatos nyomorba sodorta az ország népet, azóta a republikánus politika nemesak helyreállította a gazdasági egyensúlyt, hanem a védámpolitika révén oly jótétet biztosított mindenkinek, aminőt még ebben a gazdag országban sem ismertek azelőtt.

Ezt a jótétet akarják Taft és jelölttársa, Sherman továbbra is biztosítani a dolgozó népek, a vállalkozó szellemnek. Ellentétben Bryannel, aki a rombolás politikájának atyamestere, Taft és Sherman építeni akarnak, első sorban felépíteni akarják azt a hidat, a melyen töke és munka találkozhatnak. A jog és a méltányosság fegyvereivel biztosítani akarják Taft és Sherman a tökének is, a munkának is az ezeket megillető jogokat; a jog és a méltányosság fegyvereivel akarják megvédeni a munkást a tökének tulajdonságaitól, a tökét a munkás tulajdonságaitól.

Hogy minő szellemben akarja Taft az ország ügyeit vezetni, örvendetes módon mutatja az a nagyszabású beszéd, amelyet az elnökjelölt a minap tartott az amerikai igazságszolgáltatás fogatekosságairól.

Az alkotmányban biztosított egyenlőség a törvény előtt — mondá Taft, — megszűnik abban a pillanatban, a mikor a gazdag embernek, vagy testületnek a pénze révén lehetővé válik a szegény ember ügyének elintézését a végtelenségig elhalasztani. A szegény ember tehetetlen a jól fizetett ügyvédek fogásaival szemben, amely fogásokat zavaras jogrendszerünknek fogva mindezért érvényesítik. Ezen változtatnunk kell, ha azt akarjuk, hogy TÉNYLEG

egyenlő legyen mindenki a törvény előtt.

Ezen egy ígéreteért is megérdemli már Taft, hogy a munkásvilág, mely tényleg tehetetlen volt mindig a nagy vállalatokkal szemben, erre a jobb belátású, nyugodt gondolkodású államférfiura adja a szavazatát.

REFLEXIÓK.

Még egyszer Molnár „ördög“-e. — A prohibíció megbíntja a szellemet. — A munkásszövetkezetek tisztviselőinek felelőssége. — Az önzés dicsőítése. — Republikánusok a betiltások dolgában. — A babona vésznapjai.

E lap hasábjain emlékeztem meg nemrég, habár csak futólag Molnár „Az ördög“ című vígjátéka hetedik kiadásának megjelenéséről. Hogy egy modern darab könyvalakban ilyen elterjedtségre tegeyen szert, az amerikai előtt, aki még nem jutott el ahhoz az irodalmi szakáshoz, hogy szándarabot könyvalakban is olvasson, felette különösnek tetszik. Magyarországon nyilván mások a szokások. Mindazonáltal nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy „Az ördög“ éppenséggel sem közönséges darab. Nem egyedül a meglepő újonság képezi ennek a darabnak az érdemét, sem a felfogásnak és az anyag feldolgozásának eredetisége, valamint a felépítésnek ereje, hanem inkább a dialógusoknak lebilleneselő volta. Az olvasásra föltötte alkalmasabb teszik a szellemesség és a czinikus szofizmák, miket a szerző az ördög nyelvére ad. Az amerikai humor, az amerikai érzelmi felvívás nem azonosítható azonban az európai humorral. Ez okból az amerikai, de az amerikaival átvett európai is, aki az amerikai szemponttól átérteni tudja, „Az ördög“ eredetijében sokat talál, amin egy igyes átvétel javíthatna. Nem egyedül a humor dolgában. A darab hangja, az iz, mely az ember szájában marad, a tanulság, melyet a sorok közt gyűjtünk, mindmeggannyi tényező, amelyek az, aki a darabot angol nyelvre átülteti, arra használhat fel, hogy egy kis irodalmi erősítő szerrel határossabb tegye a dráma anyagot. Sajátságos körülmény, hogy a leghatalmasabb magyar szindarab: Madách „Ember-tragédiá“ja, ugyancsak az ördögrel foglalkozik, ha mindjárt a filozofus és a költő szempontjából. És különös, hogy az „Ember-tragédia“, mely ezernél több előadást ért meg, most is lektóri még ugyanannak a színházlatotató közönségnek a figyelmét, mely az „Ördög“-öt annyira mulattatónak találja.

Münsterberg Hugó tanár abbéli mondásában: „Inkább mámoros, mint józan Amerika“, van egy szemernyi igazság. Igaz, hogy a tanár a „józan“ szó helyében alkalmasabb kifejezést használhatott volna. A józanság kívánatos. Nem úgy az iszákosság, ha csak abban az értelemben nem, hogy a telkesedést az isteni mámor egy nemének mondjuk. A prohibíció az ő tülhajlásában állásuk az akar ránk a szabad emberi szellemre, megbíntani akarja ezt. A tülhajtott prohibíció azt jelenti, hogy az emberek nem képesek magukat önényükkel szabályozni s ennélfogva egy puritán állam gyámsága alá helyezendők. A prohibíció rabizába kényszeríti az emberi szellemet. A prohibíció nem javítja meg az erkölcsököt, nem finomítja az ízlést, hanem ellenkezőleg utját állja az érzelmi fellendülésnek és az érzelmi ingerlésnek. Az egészséges közvélemény szabályozni akarja a szesz italokkal való üzletet, nem pedig megölni. Ennek és más országoknak igazán gondolkozó emberei a szesz az emberiség értékes szolgájának, de rossz gazdaságának mondják, amit régebben a tűzről is állítottak. A szesz-üzlet annyira szabályozható, hogy a szesz ördöge ne garázdálkodhasson. A prohibíció nem ezt teszi azonban, hanem ellenkezőleg újabb bűnöket szel: képmutatást, törvényszegést, titkos részegeskedést, kénkedést zsarolás szándékkal.

Alig hiszem, hogy titkok körtőlök világossá, amikor elárulom, hogy országzszerbe megindult egy mozgalom, mely azt célozza, hogy a bíróságok mondják ki, miképp a munkásszövetkezetek tisztviselői felelősek azokért a károkokért, amelyeket az általuk elrendelt sztrájkok, bojkottok és hasonló intézmények eredményeznek. Az első lépéseket ebben az irányban már megtették s értesülésem szerint a mozgalom napról-napra nagyobb és határozottabb alakot ölt. Bebizonyosodott dolog, hogy azon emberek, a kik a munkásszövetkezetek élén állnak, gyakran veszedelmes működések tehetnek ki és ez-

zel nagy károkat zúdítanak azokra, akik a munkát bérlik. A sztrájkok és bojkottok legnagyobb részét minden alapos ok híján kezdeményezik merőn azért, hogy a munkásszövetkezetek tisztviselői érvényt szerezhessenek saját szándékaiknak. Sokan az ugynevezett munkásszövetkők közül nagy vagyonra tettek szert, habár foglalkozásuk egyáltalán nincsen és semminemű termelő munkát nem végeznek. Urálják a szövetkezeteket, egyik helyről a másikra utazgatnak s mindenütt a legelőkelőbb szállodákban élnek urí módon.

A bíróságok már kimondták, hogy testület, társaságok, cégek és a munkának bármennyű bérleti az egyessel egy, mint a szövetkezetekkel szemben felelősek minden vesztegért és kárért, amely szerződésességéből, kizárásból és egyéb egyenletlenségéből a munkásokra hárulnak. Ennek természetes folyamának éppenséggel kell hogy a munkásszövetkezetek, illetve ezeknek vezetőférfiai is felelőségre vonhatók legyenek általuk kezdeményezett és végrehajtott káros intézkedésekért. Azaz, természetesen, hogy az az ember, akinek joga van perelni, perelhető is legyen. Ha azok az emberek, akik mint szövetkezetek tisztviselői a szövetkezetek nevében eljárhatnak a bírósághoz és kieszközölhetnek betiltási rendelkezéseket, nyilvánvaló, hogy a közönség is, a bíróság is elismeri őket mint tényezőket, amelyek felelősek azért, amit tesznek. A szövetkezetek ennél-fogya szép pénzeket fognak ügyvédi tanácsért kifizetni és ez sajnálódó leginkább. Mert minden költségére menő dollárt azok a szegény munkások fizetnek, akiket a bűnös munkás-truszt zsarnoki vezérémberei félrevezetnek. A szegény munkás, aki keményen dolgozik önmagának és hozzátartozóinak fentartására, szájától fogja elvonni a falatot, hogy néhány ingyenlő védelmének költségei fedeztessenek.

A munkásszövetkezetek az önzésnek apoteozisa. És elég merészek megkövetelni azt, hogy a saját érdekük céljából másoknak megtagadják a munkához és az elthez való jogot.

A sokat vitatott betiltási-kérdés dolgában a republikánusok kijelentése a republikánus munkaadók és republikánus munkások helyességével találkozik, míg a demokraták érvelését ugyane tárgy fölött a demokrata konzervatív kapitalisták és a radikális demokrata pártvezetők üdvözölték örömmel. És én azt hiszem, hogy könnyen lehetne a kérdésben valami egyezségre létrehozni, ha republikánusok és demokratak, kapitalisták és munkások összejönének és osztály-előítéletől és pártszendélytől menten megvitátnák a dolgot. Mert egyetlen józan amerikai sem hisz a tulajdon megsértésének elvében. Egyetlen józan amerikai sem akarja a bíróságot itélkezési jogtól megfosztani, és nincsen az az amerikai, aki ne tiltakoznék az ellen, hogy a bíróság a munkás törvényes jogainak csorbítására használják fel. S így a két párt elvi nyilatkozata a betiltási kérdésben ugyanarra az eredményre fog vezetni, ha akár Taft, akár Bryan lesz a jövő elnök.

Törökország helyzete majdnem teljesen azonos Oroszországgal, amennyiben mindkét ország betegségeinek szülőoka vallásos, nem pedig politikai. Addig, míg mohamedán babona uralkod a törökországon a férfiak agyát, haladásról, igazi kultúrletről szó sem lehet, s ha Oroszországban véget vetnének az önkényuralomnak és megadnák a népeknek a szabadságot, az oroszok mégis rabszolgák, a babona rabszolgái maradnának. Amíg Törökországban a babona sorozata és vad képzeltetés uralkodik, addig a faragatlan morallátás nem jelleme, addig a török nép jövője nem biztató. Mert a proféta vallása nagyon szűkkörü és merő ellentétben van a felvilágosodással és haladásal. És Törökország ugyanabban a mértékben fog előrehaladni, amely mértékben leoldja magáról a szűkület, korlátozó, kiesnyes, hőbort, szivtelen és félvad babonának beklybt. Mikor e sorok írója három év előtt Konstantinápolyban időzött, érdekes találkozás volt a most kegyvesztett nagyvezírel, Ferid pasával. Nagyban erőlködtem azon, hogy megértessem vele, miképp a szabadság még ha annak látásnak is, nem lehet fizikai tény. Majdnem teljesen a szellemnek dolga, s ha bármely nép a szabadságot magáévá akarja tenni, a szellemek világában kell érte küzdenie. És maga a történelem tanuskodik amellett, hogy az emberiség rabszolgaiéletének főoka abban rejlik, hogy a földfőlöttébe való viszonyát babonával vette körül s ezt is vallásnak nevezte. A mult kegyetlen hagyományiból való felszabadulás meghozza a szabadságot és az ezzel járó áldásokat. Kitiűnő példa erre Japán. Ez a keleti ország soha sem emelkedett volna jelen magasságára, ha le nem oldotta volna magáról a hagyományok ólomsúlyát. S Japán ma már a legelőrehaladottabb országok között követeli a helyét. A tudatlan mult gyermekek babonájából való felszabadulásra vezet korunknak irányja. Kappa.

MESE EGY KONZULÁTUSRÓL.

ELSZOMORÍTÓ ADATOK A MAGYAROK MEGVÉDÉSE DOLGÁBAN.

Hol van és merre van, — diszkrét vagyok. Van azonban valahol Amerikában egy konzulátus, még pedig egy császari és királyi osztrák és magyar konzulátus.

Erről a konzulátusról szól a szép mese.

Mult évben történt. A szóban forgó konzulátusonál egy Sz. nevű budapesti újságíró keresett segítyt. Igazolta magát valami kétes írással, melyben egy még kétesebb állítólagos budapesti lap igazolja, hogy Sz. ur az ő amerikai képviselője. Sz. ur jól volt öltözve s rögvest kilenc dollárnyi utiköltséget kapott, hogy New Yorkba mehessen. A konzulátus ezen nagylelkősége elismerést érdemel annyival inkább, mert Sz. ur sem utlevéllel, sem eselőd, vagy munkakönyvvel nem igazolhatta magát, holott tudvalevőleg ezek híjján hatósági körök alig állnak szóba az emberrel. De hát utóvégre mire való az a sok okmány? Hiszen természetesen, hogy az csak magyar lehet, aki kifogástalan kiejtéssel beszél magyarul s épp oly természetes, hogy az ily embert, ha bajban van, a konzulátus segíteni tartozik. A konzulátus megtette, ami szép volt, de — következetlen.

Még előzőleg történt ugyanis, hogy egy áttölt-kopott alak jelent meg ugyanazon magas hivatalban és utlevéllel igazolta kilétét. Az arra hivatott hivatalnok a saját nagyságának tudatában azon kegyes megjegyzéssel bocsátotta el az ugyancsak New Yorkba, rokonaihoz iparkodó, kichezett, mert munkamélküli magyar embert, hogy utlevéllel elhagyja az óhazai hatóságnak küldi és ha ez helyesnek találja és visszaküldi, elszállítja őt New Yorkba. A történeti hüség kedvéért megjegyezzük, hogy a szóban forgó ember nem volt oly jól öltözve, mint az előbb említett újságíró, sőt ruházata rongyos volt.

Egy magyar ember egy gyárban elvesztette a lábát. A kompania kárpótást ígért neki. A segély késset azonban s a földiek megunták eltartani az embert. Elűzték maguktól. A szerencsétlen atyagi a konzulátushoz fordult. Ügyének szorgalmazását és támogatást kért. Eltartása költségeit visszafizetni akarta, míhlyt a kárpótást megkapja. Hogy megkapja, azíránt nem volt kétség, mert tanukkal igazolta, hogy önhibáján kívül lett nyomorékká. Az a bizonyos hivatalnok végignézett a nyomorékon, majd azt mondta: Várjon, míg segélyt megkapja, addig tartását el a földie.

B. J. magyar állampolgár a szemelvilágot vesztette. Kórházba került, ahonnan mint meggyógyult világtalan vakot, szelnek eresztették. Egy horvát ember az utcán felszedte, a konzulátushoz vezette és otthagya. Az a bizonyos hivatalnok azt mondta a VAK embernek, hogy menjen vissza a kórházba, hozzon onnan bizonyítványt, hogy vak s ha ezt elhozza, fognak az érdekében lépéseket tenni. Ennek az ügynek különben aktaszáma is van: 19340—06.

Tovább szőjjem a megkezdett fonalat?

Ha tetszik, folytathatom és régi és legújabb adatokkal akár teleírhatom a Bevándorló e számát. Azt hiszem azonban, hogy izelittől elég egyelőre ennyi is.

Hogy melyik konzulátus dicsőséges multjáról és jelenéről van szó, azt könnyen megtudhatja az erre illetékes, ha az 19340—06 számú aktában állításon valódiságáról szerez meggyőződést. Az igazság megköveteli annak főlemlit-

tését, hogy a szóban forgó konzulátus jelenlegi vezetője 1906-ban még nem állott e hivatalon. Viszont igaz azonban az is, hogy 1906 óta sem javultak ott a viszonyok.

Megengedem, hogy magának a konzulnak idejét a diplomáciai és kereskedelmi eszmék egészen lekötik, habár ebbeli törekvéseinek eddig nem láttuk semmi kézzelfogható eredményét.

Ha azonban magának a konzulnak nincsen érkezése egyéni esekélyekkel foglalkozni, ugy ne alkalmazzon az ily egyéni ügyek elintézésére egy nyers, modortalan elbent, hanem keresse egy fogékony eszű és szívű, tapintatos egyént, vagy, ha jobban tetszik — urat.

Ha a magára ismert konzulátus szavainak kételkedik, csak egy sorral forduljon a Bevándorló szerkesztőjéhez, aki fel van jogosítva arra, hogy nevemet megnevezze s én azután adatokkal, tanukkal és aktaszámokkal fogom beigazolni, hogy az illető konzulátus egyes hivatalnokai alkalmatlanok s hogy az, akire cselezok, korrupt. Mert ez utóbbi azok ellen vétezik, akik a legnagyobb nyomorban vannak s akiknek leggyorsabban van szükségük segítségére.

Szerkesztő urat kérem, hogy e közleményemnek a közügyre való tekintettel adjon helyet. Sátán.

A VASUTKIRÁLY.

Az utolsó napok eseményei egy amerikai pénzmágnásnak, a világ egyik legnagyobb vállalkozójának óriási győzelmét jegyik fel. Harriman H. E., akit az Egyesült Államokban már régóta vasuttkirálynak neveznek, most méltán rászólgál erre az elnevezésre. Egy oly hálózatnak jutott a birtokába, mely az Atlanti oceántól a Csendes oceánig, tehát ötvenezer mérföldre terjed. E vasuthálózatnak értéke átlagos számítás szerint ezeröttszázegyhatszáz millió dollárta rug.

És érdekes, hogy ez az ember, aki most az Egyesült Államok egyik leghatalmasabb ura, a legszerényebb kezdetekből küzdött fel magát.

Harriman, aki West Hobokenben született, most hatvanéves. Gyermekorban apja lelkeskedett s ebbeli állása után négy dollárnyi heti fizetést húzott. Természetes, hogy ebből nem fordíthatott sokat hat gyermekének neveltetésére. A vasuttkirály tehát nem igen járta az iskolákat, ellenben korán kezdte a kenyérkeresést. Előbb küldöncz, utóbb segéd lett egy pénzintézetben és már fiatal korában annyira szemérmes volt, hogy huszonegy éves korában tagja lett a new yorki tőzsdeinek. Nagy sikerei attól az időtől datálódnak Gyors léptekkel haladt előre s ma valóságos vasuttkirály.

SZEGED GYÁSAZA.

Bedől tgyár sok embert temet romjai alá.

Egy vasárnap reggel beérkezett kábelsürgöny szerint nagy szerencsétlenség történt Szeged városában.

A kábelsürgöny szerint nagy vihar vonult végig a városon, rombolva és pusztítva. Egy nagy gyárat rombadöntött a vihar. És a gyár romjai alatt élettelenül hevernek a munkások. Eddig négy hullát és 14 súlyosan megbesült, de még élő embert birtak a romok alól kihuzni. Hetven munkásember után kutatnak most, akik még mindig a romok alatt vannak.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

MAGYAR OSZTÁLYA

YOUNGSTOWN, O.

VAGYON: \$1,500,000. PÉNZT KÜLD az ó-hazába és a világ minden részébe, gyorsan, olcsón és pontosan. PÉNZBETÉTEK után 4 százalé kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: Burger B. Lajos

A közös vonás az, hogy mind a kettő „magyar” konyha s hogy mind a kettőben gyanusan vastag barna zószban, paprika-, paradicsom- és ugorka-salátával tálalják fel a tegnap még Taft, Bryan, Esterházy, Zepelin és Wright nevek alatt huzogó pesenyéket, melyeknek ma már a „magyar gulyás” név jutott ki.

A különbség pedig ott rejlik, hogy amíg az igazi amerikai vendéglőben „Hungarian goulash” nevet adtak neki, addig a második avvenen „Magyar Gulasch” név járt ki.

Van egy ilyen második avvenü vendéglőnek egy törzsasztala s a törzsasztalnak egy törzsevendége, akinek neve Marci, mellékesen pedig tudós. Marciának egyik főnevezetessége, hogy „kikkel”. Neki semmi sem elég jó és elég sok. Különösen nem elég sok.

Most történt a napokban, hogy törzsasztala mellett ülte székel-gulyást, illetve „szekeli gulasch”-t rendelt. Azután várt. Végre el is hozták neki a — báránypörköltet. Csendes „marhácskák” között várt. Végre elhozták neki a székel-gulyást. A káposztahalomból kiágaskodó husba mint egy szigonyt, beletaszította a villáját. S mikor a villa a „hus”-hoz ért, leptant róla, és erős eséssel pendült meg egy poháron. Aztán hívta a pinczért:

— Ez magának hus? No, so se éljen egyedien, csak ilyenem. Ne hozzon mást, csak kávét.

— Hozok mást!

— Ne hozzon. Csálja meg a maga böszö a hitelezőjét, ne engem.

Azzal a bámuló szomszédjához fordult:

— Köpj a szemembe, ha engem még egyszer itt látsz!

Aztán gondolt egyet:

— Kivéve, ha nagyon éhes vagyok, vagy ha csak kávéért jövök, vagy valami egyéb kényszerítő körülmény forog fenn.

Rockaway Beachen.

Tegnapelött egy 7 tagból álló társaság rándult ki Rockaway Beachbe. Közöttük volt a fennebb említett tudós és két fű is. Hajón mentek. Valaki nagyon sürin emlegette, hogy roppant éles a levegő s hogy ő az éles levegőtől roppantul megehez. Első utján hát egy vendégülbe vezetett, ahol természetesen kávét kértek bevezetésül.

És jött a kávé. A tudós nézi jobbról, nézi balról. Ó még nem rendelt akkor. Odaszólt a pinczérnek:

— Ha ez kávé, akkor hozzon nekem teát. Ha pedig ez tea, akkor hozzon nekem kávét!

— El, — türelmetlenkedik Wolf, — igéri már két hét óta...

No, de erre már közbészöl a vaskos Margit szakácsné is. Csipőre tett kézzel áll a czingár tükör elé:

— Mit, hát már holtak akartok lenyagkazni? Szégyen, gyalázat! Igen, kimondom, és velem ne parolázz: én esernőki hölgy voltam, és nem afele zöldlégy-piaciz, hanem telivér halkofa!

Wolf ijedten vonul vissza. Jeanne is mástelét siet. Biron grófné követi. Már levágták a haját, körülnyirták az ingét, s e készülődések láttára a büszke asszony pillanatra megtörik.

— Gyermekem, — sugja — sáppadt vagyok, ugye? Félek a tömeg gunyjától... az istenért, szerezzen egy kis piróstit!

— Megyek...

Szeme azonban ugyane perczben a nagyanyjával találkozik. Mindketten egy nemzetörtírsztre néznek, ki a járókelők közepette szinte észrevétlen sompolyog be s kinek habozó tekintete őket megjelent az ablak előtt:

— Kérem csak a pénzemet! Most jutott eszembe, hogy a leányomat nem is hoztam el magammal, hanem otthon van Palánkán.

És jószágos arcczal hunyorgatott a vasúti hivatalnokra...

JUBILEUMI AJÁNDÉK.

A lipótvárosi nagykereskedő humorosa.

Egy budapesti nagykereskedő üzletvezetőjének arra a kijelentésére, hogy immár huszonöt éve áll szolgálatában, ezt felelte:

— Helyes, barátom. — Most már leülhet.

A savanyú válasz azonban nem hitte a le az ünneplő társaság kedvét s vascorát rendeztek, melyen fekete szmokingban és kereskedői mosolylyal megjelent a príncipális is. A hangulat — lehet-e másképp? — igen emelkedett volt, s boldog szennázció futott át a társaságon, mikor a pezsgőnél felállott a nagykereskedő s igen becsületes pohárköszöntőt mondott a jubilánusra, aki törhetetlen munkásságával példát adott arra, milyenekkel kell lennie a buzdó üzleti alkalmazottnak. A beszédnek azonban a befejezése volt a leghatásosabb:

— Csak természetes — mondta a meghatottságtól remegő hangon a főnök — hogy ezt az alkalmat én sem szalaszthatom el anélkül, hogy jókíváncsúságomnak és jóakara-

— Beesteledett s hogy a gyermekek is jól kiugrálták magukat, indultak hazafelé. A hajót, melyre jegykív volt, perze lekésték. Vonaton mentek haza. Mikor elhelyezkedtek, az egyik megint megszólal:

— Roppantul éles a levegő s én attól rögtön megehezem.

Akkor látja meg az egyik fiun a mamája, hogy a ruhája végig el van szakítva s mérgesen rászól:

— Jenő! Megint elszakítottad a ruhádat, na megállj!

— Mamuska, nem én! — nyögte a gyerek ijedten s kifogást keresett. Megpillantotta a bácsit, aki az éles levegőtől éhezik s diadalmasan szól: — Mama, nem én, az ÉLES levegő!

Akra.

NE UGASS!

A kutyák és a magyar büntető törvény.

Egy magyarországi vidéki lap utolsó oldalán a hivatalos hirdetések közt az alábbi energikus felszólítást olvastuk:

„Figyelemreztetnek az etblajdonosok, akik elűrik, hogy kutyáik minden igazolt ok nélkül üvöltésnek és ugassanak, hogy a 360. paragrafus értelmében megbüntetnek.

A polgármester.”

A kis fürdővároska lakosainak ezzel a rendelettel alaposan megszapordott a gondjuk. Mert ha ezentul a Bodri vakkant egyet az udvaron, hanyatt-homlok iramodniok kell a kapu elé, hogy megszerezze a kutyaugatás igazolását. Különben kérelhetetlenül érvényesül — a 360. paragrafus.

SÜRGÖNY, VAGY TÁVIRAT.

Magyar falusi gazdák a pénztárnál.

Odahaza sokat mulatnak most két valóságban megessett történeten. A legjobb czime az volna mind a kettőnek: a falusi gazda a pénztárnál. Az egyik Vácson esett meg. A postahivatalba beállit a jóképu atyafi.

— Ezt az írást — mondta — a fiannak dróton szeretném megerezteni. Csak azt nem tudom, melyik megy gyorsabban, a sürgöny, vagy a távirat?

A fiatal tisztviselő tréfát akart üzni a gazdával.

— A sürgöny megy gyorsabban, bátyám, — felelte.

— Mindjárt gondoltam, — válaszolta büszkén az atyafi. És ezzel beadta az ablakon a távirat szövegét. A postástizt megnézte, azután így szólt:

— Ezért egy korona küldönczid is jár, mert a címzett lakóhelyén nincs sürgönyállomás.

A derek gazda megvakarta a tarkóját, azután ravasz köhécselés közben legyintett a kezével:

— Ha olyan drága a sürgöny, édes öcsém, hát csak küldje el az írást — táviratilag...

Mondanunk sem kell, hogy a küldönczifjait a tisztviselő a saját zsebéből fizette ki.

A másik história a torzsaí állomáson történt. A palánkai vonat indulása előtt felbeszéltek egy parasztembert, aki édesen aludt a várteremben.

— Váltson jegyet, bátyám, — mondta neki a portás.

— Ez odament álmosan a pénztárhoz: — Palánkára kérek egyet! — mondta.

Megkapta. Elbortorkált a pénztárnál, de két percz múlva visszament:

— Még egy féljegyet kérek a leányomnak! — szölt.

Ezt is megkapta. Már a vonat indulóban volt, amikor lekendevé visszasetett:

— Vegye vissza a jegyet, — kérte a pénztárost — mert nem találom a leányomat.

A pénztáros megnyugtatta:

— Még van öt percz, keresse meg.

A gazda elment. Az ötödik perczben megint megjelent az ablak előtt:

— Kérem csak a pénzemet! Most jutott eszembe, hogy a leányomat nem is hoztam el magammal, hanem otthon van Palánkán.

És jószágos arcczal hunyorgatott a vasúti hivatalnokra...

JUBILEUMI AJÁNDÉK.

A lipótvárosi nagykereskedő humorosa.

Egy budapesti nagykereskedő üzletvezetőjének arra a kijelentésére, hogy immár huszonöt éve áll szolgálatában, ezt felelte:

— Helyes, barátom. — Most már leülhet.

A savanyú válasz azonban nem hitte a le az ünneplő társaság kedvét s vascorát rendeztek, melyen fekete szmokingban és kereskedői mosolylyal megjelent a príncipális is. A hangulat — lehet-e másképp? — igen emelkedett volt, s boldog szennázció futott át a társaságon, mikor a pezsgőnél felállott a nagykereskedő s igen becsületes pohárköszöntőt mondott a jubilánusra, aki törhetetlen munkásságával példát adott arra, milyenekkel kell lennie a buzdó üzleti alkalmazottnak. A beszédnek azonban a befejezése volt a leghatásosabb:

— Csak természetes — mondta a meghatottságtól remegő hangon a főnök — hogy ezt az alkalmat én sem szalaszthatom el anélkül, hogy jókíváncsúságomnak és jóakara-

tonnak valami szerény módon kifejezést ne adjak.

Ezzel a főnök nagy borítékot vett ki a zsebéből. A meglepetés moraja futott át a czég alkalmazottainak során:

— Legalább ezer forint! — mondta a főkönyvelő.

A jubiláns reszkető kézzel felszakította a borítékot s — a főnök arcsképe hullott ki belőle. Rendjelesen, szmokin-gosan s leereszkedő mosolylyal. Egyéb semmi. A leforrázott ember pár perczig nézte a fotografiát, azután a fájdalomtól vonagló hangon ezzel fordult a főnökhöz:

— Ez hasonlít magához!

FESTETICS GRÓF BAJAI.

Megint foglalkoztatja a new yorki bíróságot.

Gróf Festetics Gyula, akinek házassági bajai egy időben állandó rovatot képeztek az angol újságokban, ugyancsak családi ügy révén a bíróság elé került a minap New Yorkban.

Festetics gróf 1900-ban vált el a feleségétől s a bíróság egyetlen fiát az anyára bízta azzal a kikötéssel, hogy az apa vasárnaponként láthatja a gyermekét. Mikor egy ily vasárnapon a fiu meglátogatta az apját, ez nem küldte őt többé vissza az anyjához. Ez a bírósághoz fordult, amely meghagyta a grófnak, hogy a gyermeket haladéktalanul adja vissza az anyának. Festetics e rendeletnek sem tett eleget. Emiatt került a bíróság elé. Öt nap elzárásra és kétszáz dollárrny pénzbírságra ítélték őt. Festetics ez ítéletet megfellebbezte, azt hozván fel, hogy a gyermeknek egészsége az anyánál veszélyeztetve van, mert ez betegség esetére nem hívát orvost, hanem imádságokkal gyógyítja a fiát.

Az ítéletet a magyar grófnak csak a felebbezés elintézése után fogják végrehajtani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

KÁROLY FERENCZ, Athens. Könyvvalakban csak „A harangzó fia” jelent meg. Ennek ára 30 cent.

F. B. Cleveland. Már egyszer megüzítettük, később vezércikkben meg is írtuk, hogy mi a clevelandi katolikusok dolga az ő legsajátabb belügyének tekintjük, amelyet ő k maguk, vagy a felettes egyházi hatóságok tartoznak elintézni. Nagyon köszönjük szives érdeklődését lapunk iránt, de a cikket a fenti oknál fogva nem közölhetjük.

SZ. GÁBOR. Éppen lapunk előző számában írtuk meg, hogy odahaza besoroztak egy amerikai magyart, akinek fölbe még amerikai polgári levele is van. Okosan cselekszik tehát, ha a megkegyelmezs dolgában elébb az itteni főkonzulátsúhoz (123 East 17-ik utca) fordul.

SZERENCSETLEN ASSZONY. Férjét bármely pillanában letartóztathatja. A bíróságok biztositókat kell adnia azíránt, hogy őnt henteint egy a bíróság által megállapított összeggel segítse. Ha ezt a biztositót nem adhatja, elzárják. Hogy az elzárásból háramlik-e öre haszon, azt önnök kell tudnia.

ÉRDEKLŐDŐ. Nyitlan megirtuk, hogy azt a hirt a „Pesti Napló”-ból vettük át. Nekünk a Magyar Amerikai Bankhoz semmi közünk. Ha magyar érdekeket képvisel, szivesen támozatjuk, ha egy bankhoz nem illő módon akar hangulatot csinálni, támadjuk. Tolleukat sem pénznel, sem fenyegetésekkel irányítani nem lehet. Amit ön említ, arról nekünk is van tudomásunk. Egyebekben pedig köszönjük szives érdeklődését.

V. GUSZTÁV. Azíránt nem vállalhatunk szavatosságot, hogy mikor indul meg a munka. Mi legfeljebb tanácssal szolgálhatunk. És tándszünk az: ha kibirta eddig, kár volna most visszautazni Magyarországra, ahol amugy sem várják őnt rózsás viszonyok.

GÖRGÖ KATHOLIKUS. Az Ortniszky-ügyben egyetlen czikk sem íródott a szerkesztőségben. A cikkek felelősségteljes és feltétlenül megbizható emberek tollából erednek.

The Radio Telephone Co.

RADIO TELEFON TÁRSASÁG

New Jersey állam törvényei szerint bejegyezve. — ALAPTŐKE: kétmillió dollár.
Eredeti részvényi ára \$10. Teljesen befizetve utófizetés nélkül.

Elnök: JAMES DUNLOP SMITH
Alfelnök: LEE DE FOREST
Titkárs: SAMUEL E. DARBY
Írőasztáros: GRANVILLE T. IVORY

Írőasztáros: JAMES DUNLOP SMITH
LOUIS ROULLION
SAMUEL E. DARBY
LEE DE FOREST

Szabadalmi ügyvéd:
SAMUEL E. DARBY, New York
(a Chicagói Brown & Darby czég volt tagja)

Ingersoll kapitány, „Bob” Evans tengernagy vezérkari főnöke, amint a tengernagy zászlóshajóján, az Egyesült Államok „Connecticut” nevű hadihajóján a „Radio Telephone”-t (De Forest drótnélküli telefonját) használja.

A „Connecticut” az első állomás a telefon-összeköttetésre a nyílt tengeren két egymástól eltávolított hajó között.

Az Egyesült Államoknak pacific-hajója, mely több mint 30 hadihajóból, cziprikálóból, torpedórombolókból áll, fel van szerelve a drótnélküli teleffonnal.

DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-TÁRSASÁG.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON? A telefon arra való, hogy egymástól távollevő személyek egymással személyesen beszélhessenek. Ezt a beszélgetést eddig a villamosság dróttal utján közvetítette. A legújabb találmány a költséges dróttal felelgeség teszi. A villamos szikra ezentul drót nélkül fogja közvetíteni a beszélgetést a távollevők közt.

MI A RADIO TELEPHONE CO.? Ez egy társaság, mely abból a végből alakult, hogy a drótnélküli távbeszélést dr. Lee de Forest találmánya alapján forgalomba hozza és az általánosság szolgálatába állítja.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON ELŐNYE? Eddig csak szárazföldön, azaz csak ott lehetett telefon utján érintkezni, ahol ből a végből dróttal lehetett lerakni. A legújabb találmány, a drótnélküli telefon folytán az emberek ezentul a vízen, a levegőben, szóval mindenütt fognak egymással telefon utján érintkezhetni.

A TELEFON A VIZEN. Hajótulajdonosok a saját üzletük arra a meggyőződésre fogja kényszeríteni, hogy a hajóközlekedésnél a drótnélküli érintkezés nem nélkülözhető többé. Minden hajó, mely a tenger hullámaival úsz, gyorsan felszerelhető a drótnélküli teleffonnal, minek folytán azután az emberi hang egyik hajóról átvihető leszén a másikra.

A TELEFON ELŐNYE A KÖZBIZTONSÁG SZEMPONTJÁBÓL. Nézzük csak a new yorki kikötőt, a long islandi öblöt, ahol minduntalan számos a hajó. Ily helyeken a drótnélküli telefon behozatalával az ember sokkal biztonságban fogja magát érezhetni. A hajók a legnagyobb kényben is fognak egymással beszélhetni, egymást figyelmeztetni s így az összeköttetés veszélye teljesen elenyészik a fontos találmány folytán. Ugyanez áll a nyílt tengeren, hol a kód eddig legnagyobb ellensége volt a biztos hajózásnak.

A DRÓTNÉLKÜLI TÁVIRÓ. A nagy költségek dacára már 2200 hajó el van látva a drótnélküli távíróval. A drótnélküli telefon olcsóbb is, fontosabb is, mert telefon utján beszél az ember. Bizonyos tehén azok beszél a hajók a drótnélküli távírót máris használják, ezt ki fogják egészíteni a drótnélküli teleffonnal, a többi hajók pedig belátva a drótnélküli telefon jelentőségét, inkább ezt fogják használni, mint a költségesebb távírót.

DRÓTNÉLKÜLI A TENGERSÉZTETBEN. A világ minden hadihajója odaképzettül, hogy elébb-utóbb a drótnélküli telefon utján beszéljen. A torpedóhajókat s hadihajókat kormányosa a hadi gyakorlatok alkalmával a tengernagy főparancsnoka hidján kiadott rendelkezettek közvetlenül a füléhez kapja és azonnal teljesíti azokat a rendelkezettek, mi sok esetben fogja előintenni a tengeri ütközések sorsát.

DRÓTNÉLKÜLI A SZÁRAZFÖLDÖN. Falvak, mezőgazdaságok s egyéb helyek amekyek eddig semminemű összeköttetésben nem állottak egymással s a hova csak lóháton, vagy kocsin lehetett hirt vinni, a drótnélküli telefon utján állandó összeköttetésben lesznek egymással s ha az egyiket tűz, vagy más veszély fenyegeti, a drótnélküli telefon egy pillanat alatt segítségül hívja a távollevő szomszédokat. Ugyanez áll az egytávolból elszigetelt tervő bányákról s tényként állíthatjuk, hogy a legtöbb bányatulajdonos már belátta a drótnélküli telefon nélkülözhetetlenségét s szaporán megrendelik.

DRÓTNÉLKÜLI A VASUTAKON. A vasutakon csak egyik állomásról a másikra érintkezhetett eddig a vonatok s ha egy vonatot a nyílt síkon szerezetlenség ért, be kellett menni a következő állomásig s onnan segítséget hozni. Ez a hosszadalmas módszer a drótnélküli telefon folytán megszűnik. Ezentul meg a leggyorsabban robogó vonat- ról is lehet majd az egyik, vagy másik állomásra telefonálni.

DRÓTNÉLKÜLI A CSATAMEZŐN. Pénzvargyakorlatoknál, háborukban a drótnélküli telefon nélkül a jövőben már meg lehet telefonálni. A felszerelés egy lovon mindig rendelkezhető, ha a hadsereg az egyik pontról tovább indul egy másikra.

KÜLDÉK BE TEHAT HALADÉKTANUL A RÉSZVÉNYEK ÁRÁT, VAGY ÍRJANAK „MAGYAR NYELVEN” BŐVEBB FEL VILÁGOSÍTÁST ERRE A CZIMRE:

The Ellsworth Company,

49 Exchange Place, New York City.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

RÓTH JOZSEF

„SZENT ISTVÁN”-HOZ CZIMZETT EGYESÜLŐ MAGYAR-GYÓGYSZERTÁRA

125—2 UTEZA, PASSAIC, N. J.

Csakis itt kaphatók mindenféle hazai gyógyszerek, u. m. Maria Czelli és Egri Gyomorceppék, Erzsébet, Liliom, Margit és Diana krémek, ugyszintén vizek és szappanok. Purgó és Erzsébet hashajtópilulák, Erzsébet-golyók, Sósorszeszek, Bajuszkiható és pedró, valódi Brillantin és Kalodont fogtisztító, Hunyadi János keserűviz. Kaphatók továbbá valódi Róth-féle csusz és rheuma-kenőcsök és hajnovesztó. Mindenféle hazai gyógyteák és gyógyzerek egyszül raktára. Vidéki megrendeléseket SAJÁT KÖLTŐSGEMEN szállítok.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD. Nyugat-Pennsylvaniai irodánk: 358 Helen street, McKeesRocks, Pa. Irodavezető: Semsey Árpád. Clevelandi irodánk: 2757 East 79th street. Irodavezető: dr. Hódinka Tivadár. Passaic-i iroda: 13 Monroe street, Passaic, N. J. Irodavezető: Rimaszécsi Szegedy Gyula.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre ..... \$3.— Egyesült Államok egész évre ..... \$2.50 Magyarország egész évre ..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St. New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Offices for Western Pennsylvania: 358 Helen street, McKeesRocks, Pa. Manager: Árpád Semsey. Cleveland offices: 2757 East 79th street, Cleveland, Ohio. Manager: Dr. Theo. Hódinka. Passaic offices: 13 Monroe st., Passaic, N. J. Manager: J. R. Szegedy.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year ..... \$3.— For the United States 1 year ..... \$2.50 For Hungary, 1 year ..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

"Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja."

"Member of the American Hungarian Press Association."

SZILÁNKOK.

— A „New York Staats-Zeitung” a múlt pénteki számában vezércikkkel a magyar választói reformról. Ez annyit jelent, hogy megint egyet rug a magyarságon.

— Hátrugjon. Neki, ugy látszik, lelki gyönyörűséget szerez, nekünk meg alig árt. Útik a magyart mindenütt. Mégis él és áll. A Staatzeitung csipkedése sem fogja sirba vinni.

— Jellemző azonban, hogy Németországban ezen amerikai szócikke azt mondja, hogy a szocialisták, a néppárt, meg a nemzetiékek egyesülni fognak, hogy egyesített erővel kérészokolják a magyar szocializmustól az általános választói reformot, melyet „a szabad Ausztria oly készségesen megadott”, s amelyet a koalíziós magyar kormány csak megtörpített alakban akar megadni.

— Ime, a „szabad” Ausztria szolgáljon mintaképül a népet elnyomó Magyarországnak, amelyet a Staatzeitung szerint a szocialisták, a néppárt és a nemzetiékek fognak a szabadság és egyenlő jogok útjára kényszeríteni.

— Az Egyesült Államok feketebőrű polgárai a jövő hónapban nemzeti konvenczióban fogják állásfoglalásukat az elnökválasztással szemben meghatározni. Egy félvezszázad előtt még közönséges árnyékukat képezték a néregek ugyanebben az országban, amelynek ügyeire most jelentékeny befolyást gyakorolnak.

— Ezzel szemben megszegyenítő dollog, hogy a magyarokat, akik ezeréves politikai multra tekintenek és politikai érettséget hoztak magukkal ide, annyira becsülik még a választási küzdelmek közepette is, hogy nyolcvanhatet, mint ez Homesteaden történt, minden ok nélkül rendőrbotokkal csokolgatnak, a bíróság elé huzdolnak és megbüntetik. — A felszabadított rabszolgáknak az adta meg a tekintélyt, hogy szervezkedtek. A magyarokat azért nem veszik tekintetbe, mert széthullásukban nem bírnak egységes erőt kifejteni.

— Thaw Harry, White építész gyilkosa, mégsem annyira bolond, amennyire szives orvosai mondják. Hogy feleségét, a szép Evelynt, akitől válni akar, kijátszhassa, esődot kért maga ellen. Lám, az amerikai még a bolondok házában is — amerikainak bizonyul.

DEMÉNY DEZSŐ ur a Pennsylvania állambeli Duquesneben képviseli a Bevándorló-t. Előfizetési díjak felvételre és nyugtázására fel van jogosítva.

AMERIKAI DOLGOK.

A LEGMAGASABB FELHŐKARCZOLÓ. A New York városi építészeti bizottság megadta az engedélyt az Equitable életbiztosító társaságnak arra, hogy a Broadway, Cedar, Pine és Nassau utcák között fekvő telken felépítse a régen tervezett legmagasabb épületét New York városnak. Az épület 62 emeletes lesz és 900 láb magas. A jelzett telken most álló házakat le fogják rombolni. Az épület 1911-ben lesz teljesen kész.

SZTRAJKTÖRŐ JAPÁNOK. A Canadian Pacific vasutársaság munkásai múlt hét elején sztrájkra mentek. A vasutársaság természetesen alkalmazott új munkásokat, ami a sztrájkolókat annyira elkésérette, hogy felni lehet komoly bonyodalmaktól. A sztrájkörök legnagyobb része japán. A társaság mozdonyvezetői, fékezői s egyéb, a vonaton levő alkalmazottjai a sztrájkörök miatt szintén sztrájkra készülődnek.

TOLVAJ LAKÓ. Brooklynban a rendőrség egy régen keresett tolvajt tartóztatott le. A tolvaj Warnig Sárának nevezi magát s oly módon végezte műveleit, hogy lakást bérelt s aztán eltűnt a ház értéktárgyaival. Vagy vendéglőben a ruhája alatt viselt zaccokat töltötte meg a keze ügyébe eső értéktárgyakkal.

650 FONTOS ASSZONY. Van egy betegség, melynek hivatalos neve Elephantiasis Arabum. Gyógyíthatatlan betegség, s az a sajátossága, hogy a beteg időnül megpöffed, feldagad és annak arányában gyarapodik súlyában is. A Long Islandon levő Astoria községnében Martin Evansné kapta meg ezt a betegséget. A napokban halt meg. Teste annyira fel volt pöffedve, hogy két sirthelyt kellett megvásárolni, hogy eltemethessék. Martin Evansné 650 fontot nyomott.

MEGBUKOTT NEMZETI BANK. A Minnesota állambeli Bell Plainében levő nemzeti bankot az állami bankbiztos rendeletére bezárták. A bank elnöke, Lund J. G. a napokban öngyilkosságot követett el. Passzivái között van \$6.000 dollárnyi ki nem osztott jutalék.

BOMBA A HID ALATT. Chicagóban az Illinois Central vasutársaság új vashídja alatt pénteken egy bomba robbant fel, mely meglehetősen nagy károkat okozott. A hidépítő társaság a hidépítésnél vagy negyven nem uniómunkást is alkalmazott s azt hiszik, hogy a bombarobbanás az ebből kifolyó boszu műve volt.

AZ „ÖRÜLT” THAW „OKOS” CSELEKEDETE. Pittsburgban az örültnél nyilvánított Thaw Harry ügyvédje esődot kért kliense vagyonára. A 128.000 dollárnyi vagyonnal szemben a passziva 453.140 dollárra rug. Ezek között legnagyobb összegekkel orvosok szerepelnek. Hhaw Harry kijelentette, hogy azért kért első sorban esődot maga ellen, mert az orvosok követeléseit tulajdonos magának találja s ily módon szeretné azokat bíróság leszállítani, mások szerint a feleségét akarja kijátszani. Aztán mondja valaki, hogy Thaw örült.

ELŐRELÁTO ISKOLÁSLEÁNYOK. Több mint 70 esztendővel ezelőt Castensné asszony Stuttgartban egy nevelőintézetben nevelkedett 65 leánynyal. Iskolatársnőivel elhatározták, hogy mindegyikük egy bizonyos összeget tesz a bankba egy közös név alatt s ezt az

ily módon összerakott összeget az kapja, aki valamennyiüket túléli. Ez a valamennyi iskolatársnőt túléli pedig Castensné volt, aki a 70 esztendő előtt összerakott pénzeket, kamatos kamataival együtt, összesen 60.000 márkát, fel is vette. Castensné a napokban halt meg 94 esztendő korában St. Louisban.

ASSZONYOK VÉDELME. Minneapolisban az utóbbi időben az uriaszonyok és leányok este nem is mehettek az utcára. Férfiak követték őket léptenyomon, megszólitották őket stb. Szóval nagyon sok az aszfaltbetyár Minneapolisban. Vannak azonban asszonyok is, leányok is, akik késő este térhetnek haza munkájukból s nem vehetnek maguk mellé férfikísérőt. Ezeknek védelmére az ottani Roosevelt-Club néhány markos tagja elhatározta, hogy női ruhában járva el fogja csipni az aszfaltbetyárokat. Ennek az elhatározásnak puszta hire elegendő lesz valószínűleg arra, hogy Minneapolisban rend legyen.

AZ INDUS TALÁLMÁNYA. Az Ohio állambeli Toledóban Happarow Bunda-Bunja hindu büvész pénteken mult egy hete, hogy Miss Gibbonsot elaltatta, üvegfedelű koporsóba zárta s úgy tette meg a sirba, hogy egy kis lyukon át a szemléző láthatta a leány arcát. Tegnapelőtt, mikor a leány már kilenced napja feküdt a sirban, nagy közönség jelenlétében felbontotta a sirt s a koporsóban alvó leányt felkötötte. Miss Gibbons rögtön a felbredsés pillanatában elájult, de pár perc múlva magához tért s egy tucat tudományoszjas orvos és a hindu társaságában kitűnően bevaesorázott.

PÉNZ! PÉNZ! PÉNZ!

Miképp kell a megtakarított pénzt jövedelmeztetni.

A drótnélküli telefon (Radio Telephone) bámulatra ejti még Amerikát is, pedig itt már megszokták a csodásnál csodásabb találmányokat is. A drótnélküli telefon valóságos ferdadalmat idéztet elő s néhány év múlva a drótnélküli telefon fogja uralni az egész világot: a tengerszert, a szárazföldet, a levegőt.

A találmány kiaknázására alakult részvénytársaság már most is haszonnal dolgozik s tavaly óta fizet minden részvényesnek osztalékot. Ez a haszon évről-évre nagyobbodik olyannyira, hogy néhány év múlva egyneképp részvény szép vagyon fog jelenteni. Az amerikai pénzvilág gyorsan felismerte ezt s így a tőrtársaságának alárendelt két újabb részvénytársaság alakult most: a Great Lakes Radio Telephone Co. és a New England Radio Telephone Co., mindegyik egy-egy millió dollár alaptőkével.

Ez új társaságok alakulása valószínűvé teszi, hogy egy részvény, mely most csak tízcent dollár, néhány hét múlva huszonné dollárba fog kerülni. De lehetséges az is, hogy miképp még néhány új társaság alakul, részvények EGYÁLTALÁN NEM LESZNEK KAPHATÓK TÖBBÉ.

Aki tehát pénzt a LEHETŐ LEGJÖVEDELMEZŐBB MÓDON AKARJA GYÜMÖLCÖZTETNI, vásároljon részvényeket, amig egyáltalán kaphatók s amig egyneképp ára csak tízcent dollár.

Aki ez óriási vállalatról bővebbet akar tudni, olvassa el a lapunk harmadik oldalán levő kiemelt felvilágosítást. S aki azután részvényeket akar venni, töltse ki az alábbi szelvényt, vágja ki, tegye a pénzrel együtt borítékba és küldje erre a címre: THE ELLSWORTH COMPANY, 43-49 Exchange Place, NEW YORK.

Form with fields for Name, Address, City, State and company information for Ellsworth Company.

A NAGYVILÁGBÓL.

VESZEDELMEK VÁROSÁ. Perzsiában Tebris városában a forradalmárok által előidézett zavarok még egyre tartanak s a katonaság erőszakoskodása még ma is napirenden van. A város üzleti negyedében az üzletek százaai teljesen ki vannak fosztogatva. A bombák s a rablók által előidézett károk több mint egy millió dollárra rugnak. A városban a haladópártiak és a maradiak között az összetűzés napirenden van. Magában Tebrisben a halottak száma az utolsó hónapban több mint 800-ra rugott. Teheránból a sah gyors-tűzvelőgyűekkel felszerelt tüzérséget küldött.

PÁRIS SÖTÉTSÉGBEN. Párisban a villany munkások pénteken ugyanolyan sztrájkot akartak rendezni egy ellenük kiadott rendelet miatt, mint aminőt tavaly márciusban. Este leterítették a munkát s a város teljes sötétségben maradt. A sztrájk azonban balul tőtt ki s mindössze csak kétóra hosszát tartott.

AZ UJ-TÖRÖKÖK DIADALA. A szultán birodalmában az uj-törökök minden tekintetben teljes diadalt arattak: a szultán alkotmányt adott, felelős minisztériumot nevezett ki s a parlamentbe küldendő népképviselők megválasztására kiírta a napot. A minisztérium majd mindegyik tagja az uj-török párt jelöltje volt. A miniszterek közül kettő keresztény. — Az a tény, hogy a szultán alkotmányt adott népének, galibát okozott Ausztria-Magyarországnak. Névteljesen ugyanis Bosznia és Herzegovina Törökországhoz tartozik s Ausztria-Magyarországnak ott a berlini szerződés értelmében csupán kormányzóji joga van, nincs azonban meg az a joga, hogy valami kormányformát adjon. A két megszállott tartomány török lakossága most a török parlamentben képviseltetni akarja

magát, a szláv lakosság pedig önkormányzatot kíván, Ausztria-Magyarország sem egyiket, sem másikat nem adhatja meg. Ezért folyik most Bécsben a nagy tanácskozás.

CANADAI TÜZ. British Columbiában az erdőtüz még most sincs eloltva. A városokat azonban meg tudták menteni árklások útján. Az összes kár eddig legkevesebb 20 millió dollárra becsülhető.

NAGY EMBER HALÁLA. Rómában 70 éves korában meghalt Rudini gróf, aki Olaszországnak miniszterelnöke is, külügyminisztere is volt. A temetés államköltségen Rómában megy végbe.

ZÁLOGBA CSAPOTT ÉKSZEREK. A perzsa államkincstár kong az ürességtől, pedig a sahnak kell a pénz. Elküldte hát egy jó emberét Szent Pétervárra az orosz nemzeti bankba és zálogba rakatta a koronaékszereket. És most van pénze. Neki van mit zálogba csapni.

VESZÉLYBEN A HÁREM. A török szultán egy külön küldöttjét Adrianopolisban az uj-törökök elfogták s azon módon letették vele az esküt az alkotmányra, aztán levelet írtak a szultánhoz, melyben újabb követeléseiket beterveztették. Ez újabb követelések között van egy pont, mely különösen fájdalmasan fog esni a szultánnak. Azt követelik a törökök, hogy a szultán ereszsze szélnek a háremét s éljen ezután, mint a többi európai uralkodó, csak egy nővel.

ELPUSZTULT KASTÉLY. A Ferenc József király tulajdonát képező miramarei kastély, melyet még a szerencsétlen véget ért Miksa mexicói császár építtetett, a vasárnapi rettenetes vihar következtében ugyszólván teljesen elpusztult.

Advertisement for Földmívelés New York Államban, featuring Pearson A. Raymond and 23 Park Row, New York, N.Y.

Advertisement for Kuntarás Penzüldös és Hájúgygy Üzlet, located at Look Box 97 - Wharton, N. Y.

Advertisement for Hazai, Amerikai Peres Ügyeket, Hitelesítések, etc. Elvállal Amerikai és Magyar Ügyvédi Iroda, 327 E. 13th St., New York City.

Advertisement for J. D. Moskowitz, Ohio állam kökedvelt bankára és hájügygyöke, Két Bankház, Közjegyzői Iroda, 1441 West Dakota street, Dayton, Ohio.

Advertisement for Deutsch Testvérek Bankháza, 319 East Houston st., New York.

Advertisement for Klein Isidor Magyar Bankháza, 101 Hawkins Avenue, Rankin, Pa.

Advertisement for KISS EMIL BANKÁRNÁL, 104 SECOND AVE. NEW YORK, 104 SECOND AVE. NEW YORK, 104 SECOND AVE. NEW YORK.

Advertisement for Magyar fogorvos Dr. Frank Kern, 233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.

Hazai Dolgok.

Kossuth Ferencz otthon.

BUDAPEST. Jó színbén van ugyan a Karlsbadból hazakeresztet kereskedelemügyi miniszter, de azért — mint környezetében beszélük — még mindig sokat szenved rheumás bántalmi következtében. Kossuth Ferencz gyomorhájából teljesen felépült, izületi eszusa kijult s ezért csak botrántásmarkodva tud járni. A miniszter mégis reggeltől estig dolgozik. Még néhány napig Budapesten marad s ez idő alatt részt fog venni a miniszteri tanácskozásokban, amelyek során a jövő évi állami költségvetést is megállapítják. Minap délelőtt megjelent a miniszter unokaöccsese, dr. Ambrozovics Lajos bajai főispán és Riskó Klári eljegyzési ünnepélyén s az egész délelőttöt rokonai körében töltötte.

Mi történt a Klauzál-utcában?

BUDAPEST. A szűk, zajos, sötét Klauzál-utcában van sok kávéház. Van egy kávéház a 9-es számú házban is. Késői és szolid: nagy kávé 8 kr., kis kávé 6 kr. Tekézés egy órára nappal: 24 kr., este 32 kr. Ebbe a kis kávéházba minap délután belélt egy különös pár: egy idősebb, de legalább kövér és még sem nagyon szép asszony és egy fiatal, egészen fiatal fiatalember. Karonfogva és nagyon szerelmesen tértek be a kávéházba, amelynek ablakából éppen a népfüldőre van kilátás. De ne tessék rosszra gondolni. Csak kávéztak.

Csak kávéztak. Az asszony, egészen stilszerűen, nagy kávév ívott, sok habbal, a fiatal ember félbarnát föllet. Kávéztak és szerették egymást. Már úgy, ahogyan egy tisztességes kávéházban és az ablak mellett csak lehetséges. Kézvel, lábbal és szemmel. Éppen akkor, amikor a fiatal ember lába már harmadszor tette meg a hölgy lábáról való utat és a jobbkeze legkevesbé tudta, hogy mit csinál a bal, megjelent egy kövér és szigorú kinézetű ember a kávéház előtt. Elment az ablak előtt egyszer, elment kétszer, odament az ablakhoz, ernyőt formált a tenyeréből a szeméhez, hogy jobban lásson s amikor már egészen jobban látott, berontott: — Megfogtalak, te elvetemült! — kiáltotta az asszonynak és botjával az asztalra csapott.

A férj volt. Aférj, aki előrántotta a revolverét, az asszonynak emelte, és ha az utazáról nem tudnának be az emberek, akik lefogták, agyon is lövi a feleségét. De lefogták és így egyáltalában nem látte agyon a feleségét. A fiatal ember felhasználta az alkalmat és a nagy tolongásban a kávéház hátsó ajtaján, a kávé hátsó kocsiján keresztül elmenekült. Az asszony pedig zokogott és ezt sugta leterdelve az utca-ajtóban a férje felé: — Árthatlan vagyok. Csak kávéztunk. Isten bizony, csak kávéztunk...

A férj elhitte, hogy a felesége csak kávézott, s mert nagylelkű ember, megbecsült és az utca zajos ovációja közben karonfogva távozott a feleségével. Hazamentek és boldogan kávéztak.

A kicsalt örökség.

BUDAPEST. Egy öröksédségi ügyből kifolyólag rendkívül érdekes és bonyolult pör foglalkoztatja a hatóságokat. Két évvel ezelőt meghalt a fővárosban Grossmann István pallér, aki után százhuszezer korona értékű vagyon maradt hátra. Halála előtt végrendeletileg két vagyonkezelőt nevezett meg, akik közül az egyik huszezer koronával adósa volt a hagyatéknak. Ezek néhány nappal a haláleset után egy fővárosi közigazgatásos megjelentek az elhalt nyolcvannégy éves anyjánál s hamis ürügy alatt — írást vettek tőle. Ebben az öregasszony elismerte, hogy fia vagyonát a megbízottak öröklék s ennek fejében ezek nyolcvan korona havi tartásdíjat fizetnek neki.

A vagyonkezelők büns munkája ezzel nem ért véget. Az elhaltat ugyanis a Pesti Hazai Takarékpénztárban harminezezer korona betétje is volt s a könyv egy előkelő fővárosi ügyvédnél volt elhelyezve. Az ügyvéd — még nem tudni, miért és hogyan — ezt is kiadta a megbízottaknak. Az öregasszony most a vagyonából kifogatók ellen büntető feljelentést tett. Az ügyvéd és a közigazgatás ellen azonban kifejezetten nem emel panaszt, mert ezeknek dolga, hivatalból üldözendő cselekményről lévén szó, az ügyészség hatásköréhez tartozik.

Öngyilkosság a hivatalban.

BUDAPEST. A Magyar Élet- és Járadsékfizető Intézet, mint szövetkezet, Teréz-kört 52. számú házában

levő hivatalában elurrott egy revolver és halálra sebezte az öreg szolgát, Markhot Ignácot. A hetvenkétes, nyitrai származású aggyastyán, aki nyugalmazott államvasuti főkalauz, főbellelte magát és mire a Rókus-körházba vitték, meghalt. Julius 22-én reggel történt az öngyilkosság. Markhot a Teréz-kört 17. számú házában lakott feleségével, született Sándor Rózával, akinek nem szolt semmit a sötét számdékről. Elment hazulról és leszámolt az élettel.

Markhot levelet hagyott hátra, mely az intézet vezértitkárának, Hajósnak szolt. Az öreg ember bocsánatot kér, hogy kellemetlenséget okoz, de másképp nem cselekedhetett. A levél így végződik:

— *Esküszöm, teljesen árthatlan vagyok!*

E szavak mögött titokzatos okok lapanganak. Hir szerint az intézet ellen valami bélyegilletéki ügyben kihágási eljárás van folyamatban és Markhot Ignácot is kihallgatták. Nyomban ezután történt az öngyilkosság. Az intézet a kérdezőkódésekre azt a választ adta, hogy az öreg, becsületes szolga hirtelen megőrült. Az öngyilkosság előtt heves főfájásról panaszkodott s néhány percz mulva azzal a revolverrel, amelyet állandóan magánál hordott, agyonlőtte magát. Akik Markhot ismerték, kizárták tartják ezt a bizarr feltevését. Maga az intézet is annyira lehetetlennek tartja, hogy a tragédia okának kiderítése végett a maga keblében megindította a nyomozást.

Bosnyák foglyok.

ARAD. Minap reggel az aradi vár katonái börtönbe tizenhat csendőrt hét boszniai politikai foglyot szállított be. A foglyokat Banjalukából hozták. Közük van egy községi elöljáró, Jankovics Dragomir, a szerb nyelvű „Otaebina“ banjalukai újság fõmunkatársa, egy Prokovicz nevű pap, egy postahivatalnok, a többi pedig előkelő foglalkozású banjalukai lakos. A foglyok a nagyserb propagandában vettek részt, s emiatt a megszállott tartományok katonai törvényszéke mind egyiküket több évi nehéz börtönre ítélt. Börtönbüntetésüket közös cellában az aradi katonai fegyházban fogják kitölteni, évenként háromszor 30–30 napig magánzárkákban lesznek, ekkor munkát sem kapnak. Különben pedig a különböző iparosmühelyekben alkalmazzák őket.

Golyózápor egy vonat ellen.

DEBRECZEN. Minap este a Miskolcra Debreczen felé robogó 4711. számú személyvonat ellen Császárszállás állomásnál merényletet követtek el. Szerencsére azonban emberéletben nem esett kár és a vonat, bár nagy késéssel, de tovább folytathatta útját Debreczen felé.

Mikor a 4711. számú, Miskolcra jövő személyvonat Császárszállás-pusztára vasúti állomása közelébe ért, egyszerre hatalmas lövések fogadták. Két oldalról sűrűn röpöködtek a golyók a vonatra, mintha csak a merénylők teljesen elpusztítani akarták volna a vonatot utasaival együtt. Az utasok között természetesen óriási pánik és izgalom keletkezett. Azonban helyből senki sem mert mozdulni, mert a fülkéik ablakain ugyancsak sűrűn röpöködtek be a gyilkos golyók. Körülbelül egy jó negyed-óraig tartottak a lövések, amelyek a sínpar mellett kétoldalt elterülő kukoricsából jöttek. A vonat mozdonyra ez idő alatt folyton füttyült, ami még jobban fokozta az utasok rémületét. A golyózápor végeztével a vonat kalauza és még két ember leszálltak a vonatról és beszálltak az állomásra, ahonnan csendőrkért telefonáltak. Teljes háromnegyedórát veszített Császárszállás állomásnál a személyvonat, melynek hat kocsija, mindannyi első és másodosztályú, rongálódott meg erősen a golyóktól. A merényletet úgy a nyír-egyházai, mint a debreceni vasútállomásnál bejelentette a vonat személyzete. A vakmerő tettsek elfogatása iránt széleskörű nyomozást indított a nyír-egyházai csendőrség, s nyomoz a debreceni rendőrség is.

Százhetven korona miatt.

GYÓR. Neubauer Sándor tizenkilencz éves postasegédtsízt, aki az ajánlott levelek osztályát kezelte, a hivatalban öngyilkossági kísérletet követett el. A postafnök rovacsolást a hivatalban. Mikor a rovacsolást elkezdte, Neubauer észrevétlenül kivette iróasztalából revolverét, a pénzzsekényhez ment, lehajolt és föbelőtte magát. Azonnal meghalt. A rovacsolásnál 170 korona hiányt találtak. Az öngyilkosságra előre készült; zsebében öngyilkosságá-

ról szüleit értesítő távirat-fogalmazványt találtak.

Talált hulla.

JÁNOSHIDA. A községneél a Zagyva folyóból egy emberi hullát fogtak ki. Nem messze a hullától megtalálták ruháit is, amelyben Zsude Petru névre szóló munkásigazolvány volt. Azt hisszük, hogy a nyári nagy melegben könnyedén folytathassa útját, megfürdött. Fürdés közben görcsöket kapott és ez okozta halálát. Zsude Petru vándor iparos volt.

Elűnt kereskedő.

JASZDÓZZA. Az itteni piacon nagyon régtől fogva fennálló vegyeskereskedés tulajdonosa, Czeizler Fülöp hazulról már 7 nap óta eltávozott ismeretlen helyre. Az eltűnt állítólag tömredék adósságot hagyott hátra, csupán egy gazdaembert huszezer korona erejéig károsított meg. Ez idő szerint még megközelítőleg sem lehet megállapítani, hány ember és mily összeg erejéig siratja Czeizler bejelentés nélkül történt távozását. A nyomozás megindult. Az itthonhagyott család nem tud felvilágosítást adni az eltűnről.

Megijedt mészárosok.

MAKÓ. A város eddig csak arról volt nevezetes, hogy a Jeruzsálemről való távozását becsületgött csak ugy szemérmétre. Most azonban igen fontos más nevezetességre is tett szert. Makón is drága volt a hus, mint a mészárosok jóvoltából mindenütt az országban. A makóiak azonban nem sokat sirtak és lamentáltak, hanem Rákossy Gyula rendőrkapitány rövidesen összehívott egy husgyűlést. Megjelentek azon a képviselőtestület legokosabbjai, továbbá a makói mészárosok és hentesek. Rövid beszédet mondott Rákossy rendőrkapitány ráütött az asztalra és így szólt:

— Mit beszélünk annyit! Nyilatkozának az igen tisztelt embernuzó mészáros és hentes urak, hajlandók-e a hus árát leszállítani. Ha nem, holnap megvan a hatósági mészárszék.

A mészárosok és hentesek, akik, minthogy mostanában igen drága a marha, embernuzásra adott magukat, néhány perczig tanácskoztak, aztán pedig kijelentették, hogy a marhahús árát 52, 50 és 46, a borjúhúsét 60, 50, a disznóhúsét 80, 70 és 56, a juhét 48, 44 és 40 krajczárára szállítják le minőség szerint. A gyűlés tudomásul vette ezeket az árakat, igen jó volna azonban, ha a pesti mészárosok is tudomásul vennék.

Gazdatiszt és lovaszegény.

MEZŐTÜR. Herzfelder Pál gazdatisztjét, Czebe Istvánt egy Páli Miklós nevű lovaszegény orozva hátulról megfátáda és zsebkészével három helyen hátbaszurta. Két szurás a lapoczká alatt hatolt be és nemesebb szerveket is sértett, úgy hogy a helyszínen megjelent orvos tart a belső elvérzéstartól. A késelő lovasz tette után önként jelentkezett a csendőrségneél. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy tettét afeletti bosszújában követte el, hogy Czebe nem akarta kiadni cselédkönyvét, bár ő a szolgálatból távozni akart.

A banksikkasztás.

MISKOLCZ. A rendőrség a legszelebb körű nyomozást folytatja Farkass Ákos tartózkodási helyének kiderítése végett. Az eddigi nyomozat adatai szerint Farkass Ákos valószínűleg még Európában tartózkodik és pedig Dipták Gézával együtt, akik bizonyára fenyegetésekkel vett rá, hogy kövesse. Farkass Ákos nemcsak a Miskolczi Takarékpénztárt károsította meg, hanem másokat is becsapott, így a többi közt egy szegény asszonyt is. Farkass Ákos szolgálatában állott 15 év óta egy takarító. Az asszony bérét sohasem vette ki, hanem megkérte Farkass Ákóst, hogy azt minden hónap elején egy betétkönyvben tegye a takarékpénztárba. Farkass Ákos ilyenformán tizenöt éven keresztül egyetlen fillért sem fizetett a szegény asszonynak és azzal hittegette, hogy a bérét a takarékbán gyűjti. Mutatótt is egy takarékpénztári könyvet az asszonynak. A könyvből minden elszéjben be volt jegyezve az egyhónapi bérnek megfelelő összeg. Azon a napon, amikor Farkass Ákos elutazott, átadta a könyvet az asszonynak. A betétkönyvben ekkor már több mint kétezer korona volt. Az asszony most jelentkezett a Miskolczi Takarékpénztárban, hogy a betétjét kivegye. Ekkor derült ki, hogy a betétkönyv hamisítva van.

Pres.: Joseph Soison. Cashier: E. R. Floto.
THE YOUGH NATIONAL BANK
OF CONNELLSVILLE, Pa.
Ez a nemzet bank minden betét után 4 százaléket fizet. A Connelville és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

Igy azután a szegény szerencsétlen asszony elvesztette tizenötévi fáradságos munkájának eredményét.

Parasztecsület.

NAGYVÁRAD. A Belényes szomszédságában fekvő tárkányai határban Buza István dugszadig parasztagdát hét kézzurástól vérezve eszméletlen állapotban találták. Bevitték a belényesi kórházba és az esetről értesítették a csendőrséget, mely megindította a nyomozást. Ki akarták hallgatni Buzát, ki a kórházban időközben visszanyerte eszméletét, de Buza kijelentette, hogy noha felismerte merénylőjét, annak nevét nem árulja el. Hiába volt minden rábeszélés, a gazda megmaradt elhatározása mellett. A csendőrség azonban így is rövid idő alatt kinyomozta a tettest, aki egy szép asszony ura és akinek nevét a megszurkált gazda azért nem akarta elárulni, mert nem akarta az asszonyt — hirbe hozni. Buza sérülései igen súlyosak, úgy hogy alig fog felépülni.

Az elbocsátott mozdonyvezető.

RUTKA. Blaskó János volt mozdonyvezető, aki tizenöte évig szolgált a Kassa—Oderbergi vasutat és a kit az utóbbi időben iszákossága miatt elbocsátottak, boszuból belopódzott a fűtőházba, feltörte két mozdony szerzőládjáját, kilopta onnan az összes

szerszámokat és ezenfelül le is szerelte a mozdonyokat, hogy ha befutnak, felrobbanjon. A csapok hiányát azonban idejében észrevették, valamint a lopásra is rájöttek és megindították a nyomozást. A csendőrségnek sikerült a nosztervet elfogni. Beszállították a turóczi járási bírósághoz fogházába.

A szultán nyercregésztője.

SZATMÁR. Egy érdekes átirat érkezett ide a minap a külügyminisztériumból. Tudatja a külügyminisztérium a város törvényhatóságával, hogy Konstantinápolyban meghalt Nagy Sándor, a szultán főnyercregésztője, emel is fontosabb azonban, hogy ugyancsak Nagy Sándor után százezernyi arany piaszter maradt készpénzben, az Ottomán-banban letéve. Végül kéri a leírat, hogy éppen ezért Nagy Sándor örököseit a hatóság nyomozza ki. Nagy Sándor, aki 1823-ban született, 1849-ben a világios fegyverletét után emigránsként ment ki Konstantinápolyba. Itt megtelepedett és ügyes munkájára révén oly híressé lett, hogy nemcsak aza ottléte után, meghívást kapott a szultán udvarába. A szultán utóbb főnyercregésztőjévé tette és ebben az állásban nagy vagyon gyűjtött.

Mezei István elégtétele.

SZEGED. Mezei István egész híres

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

TURUL

EZ A MAGYAR HAJKENŐCS A LEGJOBB HAJ- ÉS BAJUSZ-
ÁPOLO SZER A VILÁGON.
ERRŐL BARKI MEGGYŐZÖDNET, AKI EGY „INGYEN”-TÉGELYÉRT IR.
KIS TÉGELY ÁRA 50 CENT. CSALÁDI TÉGELY 1 DOLLÁR.
MEGRENDELÉSEK IGY CZIMZENDŐK:

TURUL - KENŐCSGYÁR

37 Woodward Ave., East Toronto, Canada.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZUTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉRE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTORAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.

Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASARNAP ESTE ELSŐRANG U CZIGANYZENE.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.
A mi dohányunkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tizenkes csomaghoz adunk egy tikeket. Mi készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi tikeketjünket gyűjti, nem pedig CSAK azoknak, akik a LEGTÖBBET GYŰJTİK, és pedig:
ÖT DOLLÁR KÉSZPÉNZT 250 TICKETÉRT.
TIZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 500 TICKETÉRT.
TIZENÖT Doll. KÉSZPÉNZT 750 TICKETÉRT.
HUSZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 1000 TICKETÉRT.
A mi dohányunk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból importált friss mag után mi magunk termeljük.

ALEXIS PERÉNYI

TOBACCO COMPANY

P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,
PITTSBURG PA.

TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

ember lett, annyit foglalkoztak vele a lapok. Minig emlékeztetés, Mezei István fűrdőszolgának egy eszelélynnyal légyottja volt egy szegedi szállodában és a cseléd hírtelen rosszul lett és meghalt. Ez az alkalmatlan időben jött halál nagyon gyanus volt. Mezei István nagyon gyanus volt. Mezei István ölte meg a nőt és mivel a szegedi orvosszakértők úgy találták, hogy a cseléd nem természetes halállal halt meg, ezért felfüggesztették az ügyet. Mezei Istvánról és a budapesti törvényszék orvosszakértőjének véletlenül kezébe akadt a szegedi orvosok szakvéleménye és azonnal látta, hogy az orvosok tévedtek, mert Mezei nem lehet gyilkos és a tévedésükkel egy ártatlan embert juttattak a fegyházba. Dr. Minnich nyilvánosságra hozta felfedezését, aminek hosszas herce-lureza után az lett a következtetés, hogy a bíróság újra tárgyalta az ügyet és felmentette Mezei Istvánt, akinek az az elégtétele, hogy a bíróság felmentő ítéletét közzétette a mai hivatalos lapban, hirdetés alakjában. Az ítélet ez:

A kir. törvényszék, mint esküdtbíró, a védő által előterjesztett újrafelveteli kérelemnek helyt ad az általa 1907. évi június hónap 13-án kelt 5681. számú végzésével érintetlenül hagyott esküdtbíróági ítéletnek a vádlott bünyességét és büntetését megállapító, továbbá a bünyűi költségekről a bünyűjékent lefoglalva volt zsekérről rendelkezési hatályon kívül helyezi. Mezei Istvánt, aki Magyar-Péskán 1863. évi május hónap 29-én született és Piskin lakik, vasúti gőzfűrdőkezelő, római katolikus vallású, irni és olvasni tud, nős, gyermektelen, vagyonatlan, hadmentes és magyar honos, a vád alól felmenti; az alap eljárásában a nyomozat, vizsgálat és főtárgyalás során felmerült 173 korona 50 fillér, továbbá az előzetes letartóztatás és vizsgálati fogóság, nemkülönben az 1859—1907. számú esküdtbíróági ítélettel kiszabott szabadságvesztésbüntetés foganatosításával felmerült, végül az újrafelveteli eljárás során felmerült 806 korona 42 fillér bünyűi költség viselésére a magyar királyi államkincstárt kötelezi, végül a bünyűjékent lefoglalt zsekéret a jelen ítélet jogerőre emelkedése után a vádlottnak visszaadandó, s a jelen ítélet okával együtt jogerőre emelkedése után a hivatalos lapban közzététetni rendeli.

Az ítélethez csatolt bő megokolás részletesen elmondja a pör újrafelvetésének részleteit és az okokat, amelyek kimutatták az elítelt ember ártatlanságát.

HOL A KONZUL?

Kozákok megölte egy magyart.

A budapesti „A Nap” július 24-iki számában olvassuk a következőket: Egy kaposvári fiatalember szomorú tragédiája kelt nagy részvétet. Mészáros Oroszországból, Vilna városából jött a riasztó híradás, melynek szerencsétlen szereplője Weisz Artur somogyi bérlő. A nagytudású, szimpatikus fiatalember néhány héttel ezelőtt hosszabb tanulmányútra Oroszországba utazott. Hozzáértő barátai sürin kaptak tőle levelet, képeslapot, de nemrégiben teljesen nyoma veszt Weisz Arturnak.

Minap aztán német nyelvű levelezőlap érkezett Darnay Béla és Pivére kaposvári vaskezeskedőkhöz. A néhány sor kusza írás Vilnából kelt és Weisz Artur haláláról értesítette a magyarországi rokonokat. A szerencsétlen bérlőt a távoli Oroszországban megrendítő vég érte. Vilnában, a népies, nyílt utcán részeg kozákokkal behatóan közlése és borzalmasan összekaszabolták. A barbár idegenben járó magyar újszólóknak az utca követségén vértől el. Még élt, mikor bevitték a vilnai kórházba, ahol néhány óra kínlás után, elhagyva, részvétlenül behalt sebeibe. A rendkívül elegendés megjelenésű embert, aki tekintélyes vagyon felett rendelkezett, részt az itas katonák, részint a kórház személyzete teljesen kirabolta.

A székeszavai értesítés, amely a gyilkos mérvnyel elkövetése után csak tízenegy nap múlva, tegnap érkezett Kaposvárra, így szól: Vilna, 1908. július 7. Magyarország, Darnay vaskereskedőnek, Kaposvár.

Weisz Artur urat, aki tanulmányúton volt itt, az éjjel részeg kozákok halálra sebeztek. Legutolsó szavaiban — melyeket eszméletlenül mondott — az önközimé adta meg a megkért, hogy közöljem az esetet önökkel. Jantschek.

Eddig szól a rideg írás. Se több, se kevesebb. A szimpatikus fiatal bérlő tragikus sorsa Kaposvároitt nagy részvétet keltett. Szegény Weisz Artur, akit a tudásügy hajtott Oroszországba, életével fizette meg az oroszországi kirándulását. Kaposvároitt nagy felháborodással beszélnek arról, hogy a vilnai osztrák-magyar konzul, akinek erről a szomorú esetről hivatalosan is tudomást kellett szereznie, még azt sem tartotta kötelességének, hogy Weisz Artur hozzájárulását értesítse. Erélyes közbelépésről és a gyilkosok szigorú megbüntetéséről — osztrák-magyar konzulról lévén

szó — természetesen még beszélni sem lehet. A nagyképű császári és királyi diplomácia még a fűle botját sem mozgatta meg, nemhogy elégtételt követelt volna a kiöntött magyar véreért.

KEDVES KOLLÉGÁK.

Texasi csendélet Kecskekeménen.

Rosszul hiszik, ha azt gondolják, hogy egyedül az amerikai magyar újságírók rohanják meg egymást. Megtörténik ez odahaza is. Ezt mutatja legalább az alábbi példa:

Kecskekemén híres városában most halálos veszedelmek lögnak a levegőben. Az Alföld kedves kis helye kezd Texassá és Arizonává átalakulni, csak azért, mert Somogyi János, az Országos Ellenőrző szerkesztője meglátogatta annak idején a betegesen fekvő Szappanos Istvánt és megírta, hogy ezt a negyvenéveses balpárt nevében cselekedte. Tudni kell Somogyi Jánosról, hogy ő az a magyar drámaíró, aki „Agglegények tündéré” című harminczéhszám felvonásos színművét írta és a kecskekeméniek véleménye szerint már ezzel is sokat értett a városnak. Ez azonban egyéni véleményem nem egyéb.

De a látogatás ellen tiltakozott Kecskekemén egy másik lapja, melyet Szabó Sándor szerkeszt. Nem is a vizit ellen volt kifogása, hanem az ellen, hogy Somogyi a balpárt nevében vizitelt, holott, ugymond Szabó Sándor, Somogyiink cserbenhagyta ezt a pártot, sőt renegátának is nevezhetők. Hogy-hogy nem: Somogyi ebben a tiltakozásban életveszélyes fenyegetést látott és ezt írta lapjában:

Ha szerkesztőnket meggyilkolva találják: akkor tudja minden ember, hogy ő a Szappanos-dinasztiának lett áldozata. Jövőre, ha élünk, részletekkel is szolgálunk.

Szabó Sándor, az ellenpártszerkesztője ezt az írást olyan különösnek találta, hogy megkérdte, hogyan tudott egyebet nem írni: gyászbetűt adott ki. Nem Somogyiról, aki még az elők sorában van, szinte is, hanem Somogyi agyvelőjéről. Így:

Mély megdöbbenéssel jelentjük, hogy SOMOGYI JÁNOS AGYVELEJE jobbjára szenderült

Ez a legutolsó fájsza a nevezetes kecskekeménit úgynevezte. Hogy lesz-e belőle emberhalál, vagy csak sajtópör, vagy semmi se lesz, az tisztán temperamentum kérdése. Bizonyos, hogy Kecskekemén most se isznak, se esznek. Várják a nagy ügy kimenetelét.

A BIRÓ TRAGÉDIÁJA.

Csanády egri törvényszéki bíró öngyilkosságához.

Lapunk előző számának „Szállások” rovatában röviden említettünk arról, hogy Csanády Ákos egri törvényszéki bíró, ki nagyon el volt adósodva és pénzügyi zavarai miatt állítólag magánfeleltől pénzt is kért és emiatt fegyelmi eljárás volt ellene folyamatban, öngyilkossági szándékából magára lött, de a golyó nem ölte meg, csupán súlyos sebet ejtett rajta. Az esetről most a következő újabb részleteket jelentik:

A városban már régen köztudomású volt, hogy Csanády Ákos, az egri büntetőtörvényszék bírja a bírói állással össze nem férhető módon szerez pénzt. A híresletésekről az illetékes hatóságok is tudomást szereztek és a bíró ellen megindították a fegyelmi eljárást. Minap délután tíz órára volt kint a fegyelmi ügy tárgyalása az egri törvényszék nagy tanácstermében. Kardos Kálmán törvényszéki elnök ült az elnöki székekben. Megjelentek a törvényszék összes bírói, elfoglalták a helyeket és megkezdtek a tanácskozást. A formalitások és az apróságok elintézése után egyszerre csak nyílt az ajtó és megjelent a tanácstermében Csanády Ákos. Néma fejhajtással köszöntötte bírótársait, néhányan, az elnök is, visszaintettek neki, mire Csanády letette a kalapját és botját és a helye felé tartott. Joga, sőt kötelessége volt megjelenni. Amikor leült, két bíró „ülgroitt a helyéről:

— Ilyen embertől nem ölnék egy tanácsban! — kiáltották izgatottan és kirgyták maguk alól a széket és kimentek a terméből. Csanády Ákos megdöbbenve nézte ezt a jelenetet. Halotthalvány lett, egész testében remegett, könyvelébbadtak a szeméi és néhány érthetetlen szót mondott:

— De kérem... én miattam... inkább elmegyek!... — mondotta reszkető hangon.

Csanády fogta a kalapját, a botját és elment. Izgatottan, könyezve és senkinek sem köszönve tette be maga mögött az ajtót. A fegyelmi tanácskozást pedig félbeszakították.

A törvényszéki palotából egyenesen a postára ment Csanády Ákos. Ott két táviratot adott fel, egyiket a fiának, aki honvédtábornagy Szegeden, a másikat a nővérének, aki egy vidéki városban van férjével. Erre hazament. Tizenkét óra lehetett. A családja már ebédhez készült; ő egyenesen a hálszobába ment: — Én ma nem ebédek! — mondotta a feleségének és borzasztóan izgatott volt.

— Miért? — Rosszul érzem magamat! Vessétek meg az ágyamat.

Csanády lefeküdt, behívatta a legkisebb gyermekét, egy gyönyörű ötéstudós fiúcskát és forró, szeretettel megcsókolta. Ezután kiküldött mindenkit a szobából, magára zárta az ajtót, az egyik szekrény fiókjából kivette a revolverét és mellbe lölte magát. Mikor bementek a szobájába, vérben fekvő, lélegzett, de már nem volt eszméleténél. Csanádyt rögtön kórházba szállították. Este és éjszaka nagyon rosszul volt, reggelre eszméletre tért és most olyan az állapota, hogy bizoni lehet a felgyógyulásában, ha komplikációk nem lépnek fel. A golyót, mely a negyedik és ötödik borda közé fúródott, egyelőre nem veszik ki. Delőtől már rendőrkapitány ki is hallgatta. A kapitány nem kérdezte sokáig. Csanády, ki semmiféle levelet vagy írást nem hagyott hátra, öngyilkossági kísérlete okáról azt mondta a kapitánynak, hogy anyagi gondjai és ellenségeinek üldözése kergette a halálba. Hir szerint Csanády felgyógyulásig felfüggesztik a fegyelmi ügy tárgyalását. A véres eset Egerben sok szóbeszédre ad alkalmat. Rebesgetik, hogy Csanády bírói valóságban bekehajszolták a zavarokba és az öngyilkosságba. Emlégetik egy közismert nevű ügyvéd nevét is, mint akinek nagy része van a manipulációkban, amelyek miatt Csanádyt ellen fegyelmit indították. Bizonyosat azonban csak a folyamatban levő vizsgálat során lehet majd megállapítani.

Csanády Ákos öngyilkossági kísérlete alkalmából a „Pesti Napló” a következőket írja:

Csanády Ákos, egri törvényszéki bíró, megölte magát. Talán már meg is halt, talán még csak küzd a halállal, de számára talán az életbenmaradása is tragikum volna. Búne is, bűnhődése is annak a világrendnek megtámadása, amelynek ő egyik öre volt. A világrend utójáról letévedt a vézet útjára, s ott elpusztult. A polgári halál szele érte, amikor bíróiársai maguk közül kiközösítették, s ez a szél a fizikai halál előcsarnokába sodorta. Most megbeszélten ebben az előcsarnokban tiéd? A bíró, aki világéletében a részvét jogát tagadta, s az igazságszolgáltatás mindenhatóságát vallotta és gyakorolta, most az éle- tén át egy kis részvétet akart vásárolni a maga számára. Csupa ellentét, csupa logikai fogyatékoság az élet és halál mesyéjén. Talán a mesgényen, az életben, nincs is más, csak ilyen ellentét, csak ilyen fogyatékoság: talán csak a mesgényen túl, a nagy semmisségben zavartalan a logika. Bennem minden következetesen semmi. A boldogtalan bíró pedig élt, s az volt a szerencsétlenség, hogy sehogyan sem tudta az élet logikus elméletét a maga élete gyakorlati váltával összeegyezteni. A mesgényen innen csakugy csupa ellentétben vélelygett, mint magán azon a fekete mesgényen akkor, amikor róla nekírámodott a halálnak.

Csanády Ákos törvényszéki bíró volt, és pénzt kért és kapott olyan emberektől, akik a bíróság előtt álltak. Talán meg is vesztegettek, talán csak utólag borralvalót kért a bíróság ítélkezéseért. Búne kitűdött, és bírósársai nem akartak vele egy tanácsban ülni. Kiköttek maguk közül, amiért nem közeliük való volt, s amiért meggyálazta a bíróság beszeletét. Társadalmi ítéletet mondtak ki rája, s ő az ítéletet halálós ítéletnek tartotta. Olyan- nak, amelynek a végrehajtása szánalmat kelt a delinkvens iránt. Már nem számíthatott a bíró- re, csak a számalomra, a bűnösön, ha a halál- lal váltja meg magát, sajátkozunk. Arról, hogy vajjon okvetlenül így kell-e lenni, okos- kodhatunk, de az hogy a világnak ez a sora, bizonyos. A bíróság tagjai nem a maguk re- putációját féllették, amikor a bűnös bíró ki- közösítették, hanem a bíró beeszéletét, amely a társadalmi rend, az állami rend, a jogrend, a világrend egyik gyújtópontja. Belőle sugá- zának világító, melegtítő sugárak. De a per- zselő sugárak is. A rendnek az életet elper- zselő sugárai.

Csanády Ákos eladósodott ember volt. Nem tudom, hogy könnyelmű ember volt-e, azt sem, hogy nem a gondok hajszolták-e a bűn útvesztőjébe. Hanem abban az utvesztőben nem lehetett kellemes élete. Jaj annak, akit a Gond

kutyái, az emberré, emberszivre éhes kopók hajszolnak! Mikor rettenetes futása közben végre elérkezik a fekete mesgényre: megbű- nhődött mindenért. A társadalmi rend búzike- apjainak bűnéért is. Csanády Ákos nem is- mertem, az élete sebeit nem láttam, csak a halált invitáló, mindenek végét csalogató, a világot egy kis szánakozásért megvesztegető lött sebet látom. Ebből a sebből is vér bu- gyog, mint a hajszolt emberek szívének sebei- ból. S talán eközött a most már megaludt vér- között a szerencsétlen ember szívének vére is volt. Talán őt is a Gond falkája kergette, hajszolta, marcangolta. Almatlan éjszakákon, amikor az embert a holnap képe s a tegnapi emléke fojtogatja. Amikor az ember hideg ve- ritéket izzad és forró könyűket sír.

Csanády Ákos bíró volt, s bírónak nem szabad gondok martalkává lenni. Nem szabad sem a bűn útján a gondok rabjává lenni, sem a gondok útján odajutni, ahol a bűn a segede- lem. Ez a „nem szabad” a világrendben van. Azé a kevés logikáé, ami a világrendben van. Ha a bíró ezt a tilalmat megszegi, a bíró be- csesület minden ére lesújtá rá. A törvény is elítéli, de a bíró becsület kivégzi. Ez a Csanády Ákos története. Történetének tartalma és magyarázata is. És az egyik tanulsága.

Van egy másik tanulsága is. Amikor elmond- om, bizonyosan tudom, hogy félreérték. Ta- lán azok leginkább, akiknek száz okuk van rá, hogy megértésék és helyeseljék. A tanulságnak az a kifejtése nem akar bűnök mentesítése lenni. És nem akarja a gyöngöség dídoztatni az ére hőveselét egyebetni. Csanády Ákos bi- zonyára csak magában volt magáról megfede- kezett bíró. Csakis az az egy Csanády Ákos volt, de nincsenek Csanády Ákosok. De van

a bírónak gazdájuk, kenyéradójuk, aki a maga egész szentségének legszentségebbé képvisle- letét várja tőlük, s aki nem hivatalkodik róla, hogy a jogot szolgáltató bíró lehessen csakis a jognak öre, s ne keljen folyton küzdő hő- nek lennie.

A bíró ne pazarolja ereje javát, lelkiülete energiáját arra, hogy a megélhetés gondjait visszaverje. A bíró nem hivatalkodik, hanem nagy hivatás teljesítője. A Rend őfelsége hi- vatásának teljesítője. S hivatásának teljesíté- se közben a Rend ellen lázadó kisértegedik. Nem hallgat a kisértésre, de ne is hallgathas- son rá. Azt mondják, hogy az igazság a kor- mányzatnak, az uralkodásnak, az államnak, a társadalomnak alapja. Az az igazság, amelyet a bíró szolgáltat. Ezt a szolgáltatást nem za- bad a rendes fizetési fokozatok mértékével ki- szabni. A bíró minden fölött áll, fölötté áll minden hivatalnak és rangnak és fokozatnak. A bíró nem szabad arra kényseríteni, hogy vagy gyalázatosan nyomorogjon, vagy eladó- sodjék. Pedig ezt a kényserzt már akkor ér- vényesítik ellene, amikor a bíró pályát meg- vényesítik ellene, amikor a bíró pályát meg- vényesítik ellene, mire nagyobb rangba jut: vagy keserves nyomorúság volt az élete, vagy csak az adósság kegyetlen keze- léséből éltetve emberséges életem. A bíró, aki minden fölött van s az állam érdekében még az állam fölött is van.

Valamikor talán a bölcs belátás urrá lesz a formalizmus fölött, s akkor el fogják szigetelni a magyar bírót is a gondoktól, a nyomorúsá- gtól, a kisértéstől. S akkor a bíró nem lesz többé az élet hőse, hanem a legtökéletesebb magától értesléssel lehet a híres állami funda- mentum gondozója.

HONFITÁRSAK! Hajó- és vasuti jegyet olcsón vásárolni, pénzt az ó-hazába gyorsan és biztosan küldeni a LEGTANÁCSOSABB a

MAGYAR TUDAKOZÓ- ÉS KÖZVETÍTŐ IRODÁNÁL

KASTAN, STAUBER & CO.

bankárok, hajó- és vasuti jegyiroda. — NEW YORK.
1239 FIRST (1-6) AVENUE, 67-IK UTCZA SARKÁN, —
Ügyvédi és közjegyzői iroda. Tanács ingyen. Kérjenek árjegyzéket és menetrendet. Kétszónknyvtár.

Testvér is, tanu is Bizonyítja.

A Collins N. Y. Medical Institute

Tekintetes orvos Úr!

Az itteni orvosok véleménye és minden tünet tanúsága szerint tüdővészben szenvedtem s miután sem itt, sem a környéken nem találtam segélyt, Önhöz fordultam, s az Ön kitűnő gyógymódja és hatásos orvosságitól teljesen kigyógyultam, ma már jól érzem magam s az életemet fenyegető nagy veszedelem eltűnt teljesen. Fogadjá ezért leghálásabb köszönetemet.

Vintondale, Pa. P. O. E. 98. Szkrha Pál, patiens.
Előttünk:
Szkrha János, testvér és tanu.
Mihály Pál, tanu.

Egy anya családi öröme és boldogsága.

Kedves jó Doktor Úr!

Tizenkét évig voltam magtalan, mindenem megvolt, csak egy gyermek hiányzott teljes boldogságunkhoz. Minden próbáltam, de egy orvos sem ismerte fel bajomat, miglen Önhöz fordultam, s Ön felszerve amanych bajomnt, abból kigyógyított, s ma már boldogságom teljes. Egy szép kis fiam született s én egészséges is vagyok, meg a legboldogabb anya is a világon. Fogadjá ezért leghálásabb köszönetemet.

Drochester, Nebr. R. F. D. S. Jirsa Mária.

Ily kitűnő eredményeket felmutató orvos tanácsának igénybevételét melegen ajánljuk a szenvedőknek.

A Collins N. Y. Medical Institute

140 West 34th St. NEW YORK.

PRÁGER JÓZSEF

MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ.

Földroda: 280 BROADWAY, NEW YORK, Flókiroda: 238 E. 14-IK UTCZA, 11-K emelet, ahol naponta est 12 órától kezdve található.
ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MELYENYS ÁRAK MELLETT.

Alapított az 1889-ik évben. Egyestől erövel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

KÖLDUNK pénzt az ó-hazába gyorsan és biztosan; a legrovidebb időn belül kőszentjük a pénz kiutaltását igazoló eredeti postai feladó-vesztvény.

VBESZÜNK és ELADUNK kőszentítő pénzeket, Pennsylvania állam bankházaunk nagy részét mi látjuk el hazai pénzesel. Pénzeselk elfogadjuk magororsági vésőt és fizetünk kamatot; kiránagárák alhalyeznek bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postakőszentítőháza és beszeresnek az eredeti kőszentítővesztvéket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajóútjárólak eredeti árán és nagy kiterje- dőst összekötőrendszere fozva utasaink mindentit a kőszentítővellem részeseinek.

JOGI KATONAI, telekönyvi és hazai peres ügyekben szakkőszentítővel gyorsan és pontosan járunk el.

ELFOGDUNK betéteket a Duquesne Magyar-Amerikai Takaré- és Hitelárulnat javára is.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa.

ALAPTŐKE ÉS FÖLÖSLEG \$175.000.00.

Állami ellenőrzés alatt álló takarékpénztár négyzázalékos betőszentítőre, hol a magyarság kamatozását mellet a legbiztonságosabb öszentít megkapja.

IRJON ÁRJEGYZÉKÉRT E CZIMRE:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

OLCSÓ FARMOK!

TIZENÖTEZER hold kövér szűz föld VIRGINIA és NORTH CAROLINA állam- ban NORFOLK kikötőváros közelében, HUSZ HOLD KITÜNŐ kövér föld, HA- ROMSZOBÁS UJ HAZZAL együtt \$400—500, mely összeg egyhármadrésze fizetendő, a maradvány 4 évi részletben. Magyar szomszédság. Bővebbet a telepítés magyar vezetőjétől:

J. ZOLTÁN RÉDAY

548 E. MAIN ST., NORFOLK, VA.

S Z A B Ó L A J O S POSTAMESTER

CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE

Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasuti jegyek törvényes ügynöke.

Pénzállítás Európá bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden réám bízott törvényes ügyeket a legzsakyszerűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. Cím:

L O U I S S Z A B Ó, CHROME, N. J.

Alapított az 1889-ik évben. Egyestől erövel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

KÖLDUNK pénzt az ó-hazába gyorsan és biztosan; a legrovidebb időn belül kőszentjük a pénz kiutaltását igazoló eredeti postai feladó-vesztvény.

VBESZÜNK és ELADUNK kőszentítő pénzeket, Pennsylvania állam bankházaunk nagy részét mi látjuk el hazai pénzesel. Pénzeselk elfogadjuk magororsági vésőt és fizetünk kamatot; kiránagárák alhalyeznek bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postakőszentítőháza és beszeresnek az eredeti kőszentítővesztvéket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajóútjárólak eredeti árán és nagy kiterje- dőst összekötőrendszere fozva utasaink mindentit a kőszentítővellem részeseinek.

JOGI KATONAI, telekönyvi és hazai peres ügyekben szakkőszentítővel gyorsan és pontosan járunk el.

ELFOGDUNK betéteket a Duquesne Magyar-Amerikai Takaré- és Hitelárulnat javára is.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa.

ALAPTŐKE ÉS FÖLÖSLEG \$175.000.00.

Állami ellenőrzés alatt álló takarékpénztár négyzázalékos betőszentítőre, hol a magyarság kamatozását mellet a legbiztonságosabb öszentít megkapja.

IRJON ÁRJEGYZÉKÉRT E CZIMRE:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

SZOMORU NAPOK.

REGÉNY.

Írta: Jókai Mór.

[ötödik folytatás.]

Kinek Isten fájdalmat ad, könyvet is ad hozzá, melyben bánatát kisírja, és szavakat, mikben kínjait elbeszéli; tőle ez is megvolt tagadva. Ott térdelt megostorozva, földretiporva, mint le- tört ág, mely száradni indul és nem panaszolodik.

Az ifjú tántorogva, fájdalomtól zsid- badt lélekkel lépett hozzá s halkán, nesztelenül melléje térdelt.

Az öreg ránézett mérően, sokáig bá- munt rá. Nem szólhatott, nyelvén még éltében ur lett a halál; fia azt hívé, hogy nem ismeri reá. Tán ez elkény- szerült arc, e rongyos mez, kuszált ha- jak, nem hagyják emlékezni rá.

— Fiad vagyok, kit elkergetél, s nemsokára halottad, ki itt marad, — szolt s érzékenyen nyult az ősz em- ber keze után, hogy megsókolja.

Iszonyodva kapta az vissza kezét. Látszék arczán a borzadály, mintha legszentebb fájdalmában az ördög nyult volna a kezéhez.

— Megérdemlem, hogy utálj, hogy ne ismerj. Véttem ellened sokat. Ko- rán megszüntél miattam. De mindez egy halállal le lesz fizetve. Nem szet- teltt engemet soha, kivétel házadból, mit egy kutyával sem tétél soha, el- hagyta pusztni nyomorúságomban, gyermekeimtől fogva egy jó szót nem kaptam tőled, pedig talán akkor min- den másképpen lett volna. Kiket úgy szeretted, Isten vette el, kit nem szet- teltt magad tásztad el, most egyedül vagy a világban.

Az öreg némán mutatta, hogy ne szóljon tovább.

— Nem jöttem téled kérni semmit, oly rövid ide, mint az én életem, nem kell utaralól. Egy iszonyu pokoli ter- vet akarok felfedezni, mely ősz fejedet, családot, s tén házadat is fenyegeti. Apám! tiz perec múlva nem élek, nem fogják szavam háborítani lelkedet, ha- lálom óráján ne tásztis el magadtól.

Az öreg lassan felemelkedett, vég- hetlen megvetéssel nézett le rongyokba öltözött fiára, s ajka, mintha beszélt volna, mozgott, hebegett, de szó nem jött ki rajta.

A fiu nem tudta, hogy apja szélütött és beszélni nem tud.

— Egy szavad sincs számomra. Le- gyen az jó, vagy rossz szó, áldás, vagy átok: egy szót szolt hozzám apám, mi- előtt halva látál, — szolt s térdén csu- zott lábaihoz az öregnek, ki reszketve támaszkodott a két ravatal közti oltár széléhez, haja szerte állt, szemei fo- rogtak. Megragadta az aranyozott nehé- zeszületet, lassan felemelte azt jobbke- zével magasra, mintha a térdét átölölő fiut akarta volna lesújtani vele.

E fájdalommal jelenet után megnyílt az ajtó, lábbal ütött puskák csörrenése hallék, három katona jött egy káplár kíséretében.

Imre visszatekint a zajra. Egy perec- re holtalvány lett arca, a katonák há- ta mögött rossz ördöge arczát látá be- pislogni, a hóhérlegényét. Érzé, hogy veszte van.

Körültrekinde, kihez fusson oltalom- ért?... Melleit két halott, hideg, reszketlen arczával... A harmadik leghidegebb, legrészvetlenebb... És még sem él. Édesapja, ki még min- dig úgy állt ott: fölemelt öklében a nagy, nehéz feszület...

A káplár odalépett a fiuhoz s meg- fogta gallérját. Mit bánta az, hogy két halott volt mellette, leterítve szemfedő- vel, mit érdekelte őt a bánatol jelenet? A katona szokott, a katonát el kellett vinnie.

Erre kétségbeesetten kezdte föl- szemlélni az ifju. Fölbredt benne az ön- fentartás ösztöne. Egy magicus perec végigfutatta lelke előtt a rémjelenete- ket, miket a jövendő készített számára. A hideg bőrtönfal, szük rostély-örzötté ablakával, — a nehéz, esőrgő lánc, — a vallató bírák, — a felovastott itélet, — a nyílt siralombház, — a bámuló nép- ség, — a fehér vesztő-ing, — a halál embere: a bakó, ki egy kezében zsolttárt, másikkban a kőtele vízi, — a gyaláz- atos halál, — a fekete hollók...

— Ah, — ordítá kétségbeesetten, s az örülltség vaserejével tásztá el magá- tól a káplárt, ki nekiesett a kandalló- nak, s azt bedönté dühös zökkenésével. — Idejőjön, ki halmi akar, — rikol-

tott Imre, a düh elszánt csatahangján, s mellél szétlépte az öltönyt, egyik ke- zébe kést, másikba huzárpisztolyt ra- gadott. A szárnyszerűt sas így for- dul vissza üldözőire, véres száját gyil- kolásra nyitva s felszárnnyával arczul- esapva megtámadóját.

A katonák hátrálni kezdtek a dühödt elől, ki vérben forgó szemekkel, tajték- szójjal fordult vissza rájuk, s fele- lomból, vagy száralomból utat nyitot- tak neki.

Ekkor a fehér ősz ember hátulról megkapta fiának gyilkolásra feszített ökleit s visszarántá.

Amint a fiu e hideg, reszketeg keze- ket karjaihoz nyulni érzé, kiesett mind- két kezéből a fegyver, karjai zsidbad- tan estek alá, egész teste összehanyat- lott, szédülten, ajultan rogyott a föld- re. A katonák fölveték vállaikra, ki- hurezták a szobából, lánczótt tettek kezére, lábára és elvitték.

Az öreg ember hidegen nézett utá- nuk. Mikor elmentek, ismét odaterült a két koporsó közé, fehér haja arczába lecsüggött, kezét összekulcsolta s rebe- gő ajkához emelte, és nézett, nézett so- káig hol egyik halottjára, hol a másik- ra.

Egyetlen köny, egyetlen köny sem jött ki szeméből.

VI. Két famózus néprövelő.

Egyik volt a kántor, tisztes Kordé Mihály uram.

Másik a rector, Bodza Tamás.

Kordé Mihály uram talpig verült em- ber volt, leszámítva azon részét, hogy a bort rendkívül szerette, és soha nem tudá, hogy mikor van délelött, mi- kor van délután?

Életében sok mogyorófát elnyött, melyet konvenzióképpen minden tanít- ványa maga tartozott beszerezni, de volt is látszatja. Kik az ő keze alól ki- kerültek, nem néha a vármegyébe apó- keze alá kerülve, meg sem mozdultak a huszonöt bot alatt. Anyyira ki voltak készíve.

Az iskolaház éppen az ő házával né- zett farkasszemet. Mióta felépült, az- óta soha meszelve nem volt, de annál inkább teleirkálva a falu valamennyi ott megfordult síhederének kereszt- és vezetőkénevel, mely után a később ér- keztek nem mulaszták el szorgalmato- san asinust, esacsit és szvinját regisz- trálni, — akiben festői hajlamok vol- tak, vörös krétával huzárokat pingált a falra, kétlábu fejeket, hat orral, egy szemmel, nagy tájékpívával; nehöl falhozvágott kalamáris peccsámaradvá- nyai s iszonyu boktrák cserezsnyébe mártott ujjal festve, miköböl csak itt- ott hiányzott valami, hol a falról a va- kolatot az irodalom népe porzónak ap- ránként lekörmölte.

A hosszú lágyfa-padok, kidölt-bedölt oldalakkal, össze-vissza faragva nevek- kel és emblémekkel. Az ablakok job- bára kitördelve s tört helyeiken be- ragasztva írott papírossal, az egész ház- ban por és összegyült szemét. A szeg- letben legölő pókhálók szönyegzete.

Ilyen szép volt Kordé Mihály uram akadémiái magazinuma, hol ő harminc- év óta osztogatá a tudományt és a po- fleveket. Mily sikerrel? Alább meglá- tandjuk.

Mikor a bakterek aludni mentek s a kakas hajnalra kezdett kukorékolni, akkor tért meg rendezen Kordé Mihály uram az ő díszes lakásába a koresmá- ból, s végigordítá a falu harsány ének- lésével, hogy a falu minden komondora utána vonított.

Ez énekles arra szolgál, hogy ezt meghallva otthon a tisztes kántor élet- párja, előtte az utcaajtót korán kinyis- sa.

Mert noha kerítésnek nyoma sem ma- radt a kántor háza körül, de az utca- ajtó még mindig ott állt a kapubálvá- nyokkal egyben, s Mihály ur azt tartá, hogy tisztességes embernek nem illik a kerítésen bemenni, mikor utcaajtó van, — kerítés pedig nincs.

Otthon aztán a feleségét egy kicsinyt megverte, egyetmást, ami keze ügyébe tévedt, összezuzott, ordítva, káromköl- va felfeküdt a padlásra, pipára gyuj- tott és elaludt és horkolt, mint egy vad- ártány.

Isten őrzötte, hogy naponkint magá- ra nem gyujtotta a házat. Reggel aztán, mikor a gyerekek be- gyülekeztek az iskolába s elkezdtek iszonyatos zajt ütni, feltápszkodott a gyönyörűség néprövelő, kiráta a szalmát a hajából, szétörölte a baj- zását, s emberevő képpel nézett zét a padlásablakból, nem jutva egyhirtelen eszébe, hogy hol van?

Bizonyosságba helyezvé magát afe- löl, hogy az iskolaház még mindig nem szökött meg előle, lezczammogott, fogott két pálcát a kezébe, s ment tanítani.

A fiuk ezalatt egymással szörnyü ha- dakat viseltek. — Kinek képe volt le- karmolva, kinek az orra beütve, mikor a mester belépett, rendezen minden pad felforgatva, s ahány kéz, annyifélé cí- bálta a másik üstökét.

Amint Kordé Mihály uram beütötte a képes felét az ajtón, a kis zendölök rögtön szétröfentek s iparkodtak he- lyeikre jutni, ahonnét is a nagy execu- tor egyenkint előszólítottva szittyáit, a médiumon végighasaltatá, s saját be- cses kezeivel sorba vágta az egész clas- sist.

Erre a commotióra egy kicsinyt ki- ment az álom a szeméből, s mikor a fiuk valamennyire alábbhagytak a bö- géssel, kimért nekik araszszal egy nagy darab catechismust, meg valamiféle Hübnert, hogy azt tanulják fenhagyon, maga pedig ment a pálinkásboltba. Onnan üzent néha a fizikókra délfelé, hogy már most hazamehetnek.

Azok aztán rontottak ki az ajtón, mint mikor a csúrhét hazaereszték, min- denik első akart lenni a hazamenésben, megfelelő rugás és öklelözés, ruhaszak- gatás közben.

Vasárnaponkint rendezen kikeresték a fizikók, hogy hova mennek lapdázni a luteránus gyerekek, ő kis oda mentek, összebészétek, vitték botokat maguk- kal, telerakták zsebeiket kövekkel s azokkal ott innepélyesen összevereked- tek.

Akinek aztán hétfőn reggel a képe meg volt karmolva vagy a feje beütve, azt Kordé Mihály uram lelkiismerete- sen sósvízben áztattott virgácsesal még egyszer megverte.

Vasárnap kétszer templomba is el- vitte őket, hol prédikáció alatt a pad- dok alá bujva legyeket fogdosnak, vagy pitykökkel játszóttak a kis múzsák, vagy ha igen szépen akarták magukat viselni, nekitehettek a padnak és aludtak kezesfényű mödön.

De meg is látszott rajtuk a fölséges nevelés még felnött kamasz korukban is.

Ki a faluban a legügyesebb csirkelo- pó volt, ki legjobban értett a verem- feltöréshez, az bizonyosan Kordé uram- nál járt iskolába.

Ki minden vasárnap kidobtak a koresmából, kinek a fejét legtöbbször beverték, ki legtöbbet ült a vármegyé tömlözében, az is mind Kordé uram- nál raktá le a tudomány első alapjait.

Ki hazudni, tagadni legjobban tu- dott, ki legtöbb pálinkát tudott vedelni egy hajtókába, ki a feleségét legtöbb- ször megverte, ki apját, anyját ki tudta verni a házból, ki legrögtérte a do- logban, kinek legröndőbb volt a háza, ki legjobban ütötte, verte lovát, ki leg- többet ült a kalodában: az egy-egy Kordé Mihály uramtól tanulta az élet- bölöseséget.

Ki is harminc év óta terjeszté eké- pen a tudományt Hétfalunak az ő hely- ségében.

A másik néprövelő Mladipan Bodza, egy incarnatus pánszláv.

Kevés ész mellé sok tudomány. Olyan ember, ki azt, amit hallott, mind megtanulta, de meg nem értette; fél- tudós, az embert nem legveszedelme- sebb osztályból.

Egy nap Kordé uram szokatlanul le- itta magát.

Mikor azt mondom, hogy szokatla- nul, az alatt értem: hogy szokása elle- nére már éjfélkor azt sem tudta magá- ról, hogy fi-e, vagy léány, s bőgöhegedü- nek nézte a csillagos eget.

Künn volt a szőlőkben Csicseri Már- ton urammal a pinezében borokat kő- stolni, s ott úgy megverte magát mind a két férfi, hogy bajos lett volna tölük megtudni, mi nyelven beszélnek?

Elindultak azután hazafelé, válla-

kat egymásnak támasztva. Csicseri bí- ró uram talált egy árkot az országot mellett. Esküdött menyire, földre, hogy az paplanos ágy, amit hogy ugyancsak bele is fektűt és elaludt.

Kordé uram egy ideig huzta-vonta ki- felé, hol kezénél, hol lábánál fogva. A bíró minden rántásra fölserkent egy ki- sírt, szidta a feleségét, hogy miért ve- tette oly alacsonyra a feje alját; de többre nem is vitte a dolgot; aludt mint a káposztakó.

A kántor elhagyatva érzé magát ez idegen országból.

Előtte volt ugyan az országot s a fa- luya csak vagy csak háromszáz lépés- nyire, de a bor rossz compas az ember fejében, hol ide, hol amoda mutatja az északat.

Elhatározta tehát, hogy visszamegy a pinezéhez. E becsüldött szándék kö- vetkezében nekiindult ismeretlen hegy- völgynek, belebödörödött a kukoricza- földébe; neki kendernek, ugarnak, be- járt véghetelen utat, mászótt négykéz- láb árkokon, bakhákon keresztül, be- levágtatót a mocsárba és keresztül- vázolt rajta. Jőzan korában bizonyosan belevész, hanem a részeg embereket pártolja a fátum.

Vége is beletévedt az erdőbe, esőre- tett keresztül-kasul cserjéken, bozóto- kon, mint egy szakállas farkas, meg- megfogta magát a kökénybokrok közt; utoljára egy rongyos esőszázhhoz vető- dött, melynek nyitva volt a kapuja.

Már ekkor nem ismert sem embert, sem állatot.

[Folytatása következik.]

THE 'STATE BANK'
AN ALLAM BANKJA
376 Grand Street, New York City.
Elnök: Richard G. L., alnölk: Kohn Ar- nold, meadalelnök: Burnett L. Walter, pénztáros: Voorhis A. I., apóntárs: Kissel János.
Tőke, felolag, nyromény, 11,000,000
Utba, mint, 70,000,000
Beszék 1000, mint, 100,000,000
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részében.
HAJÓJEGYEK minden vonásra Népalat.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK és HAJÓJEGYZLETE
— Alapították 1886-ban.
Hajójegyzői iroda egy háza, mind ameri- kai és nyugati országokba. Pénzküldés az ó-hazába, minden kértet, a legpon- tosanban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED
békébirához,
1 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tansósal, segítéggel látja el.
MAGYAR, NEM T. TÖT, LENGVEL stb. TOLMAGS MINDIG KEZÉNL.

A NAP
A magyar utazókra természetesen Magyarorszá- gban leggyorsabban és legolcsóbban a Nap. Földes szerkesztője: Braun Sándor. Politikai tanácsadója: Erdős Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kálmán Antal.
A NAP a tőke csomóját leggyorsabban és a legolcsóbban szállítja leggyorsabban a vilá- g minden részébe.
A NAP nemcsak a legkényelmesebb lap, de a LEGOLCSÓBB IS.
Előfizetés Amerikába kerülésére egész évre 25.—
Félévre 12.—
Hét napra 7.—
Munkatársainkat kérésre küldi.
A NAP Kiadóhivatala:
Budapest, VIII. ker., Rökk Sétány-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS
pászaic pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ
MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE
127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.
MINDENNEMÜ közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusi hítelestítetnek. Jogi, katonai és teleshennyű ügyekben pontosságjáról él.
REAM BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járok el.
AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz.
UTBÁGIAGZITAST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.
FIÓKZLETEK:
ALPHA, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH FETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt egy bankcégek nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzükölés vagy pénzbetétek csőjébe.

NEW YORK ÁLLAM.
KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.
Tiz év óta fennáll.
NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.
DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York.
Pénzküldés, hajójegyzőiroda és közjegyzői hivatal.
NEMZETKÖZI UTASÁGI IRODA és PÉNZKÜLDŐ TARSASÁG, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.
SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431—1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hítelestítet.
MAGYAR TUDAKOZÓ és KÖZVETÍTŐ IRODA.
Kasztan, Stauber & Co., 1239 First Ave., New York.
Bankárok, hajójegye- és vasuti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölcsekönnyűtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.
Pénzküldemények Magyarorszába és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalokon az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapítóké \$500,000.00, tartalék alap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legörebb bankháza, saját épületben, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.
Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan s legolcsóbb árúval együtt. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árral mel- lett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel ki- állítanak és a konzulátusi hítelestítést beszerzik.
Czím: Jos. Roth and Sons.
HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitteltársulat, Duquesne.
Alapítóké és főtőke \$175,000.00 dollár. Penn- sylvania állam legerősebb bankháza egyiké s az egyedüli magyar állami ellenőrzött ma- gyar bank Amerikában. Igazgatói és részve- nyesei magyarok. Fizet két százalékos csekk- számúra, 4 százalékos betét-számúra. Pénz- küldés, hajójegyeladási és közjegyzői iroda.
KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.
Megbízható pénzküldő és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elválllja hazai ügyeknek elintézését.
KAIL G. ÁRPÁD, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Köz- jegyzői hítelestítet. Pontos pénzküldés.

OHIO ÁLLAM.
PERCEL LAJOS, 532—534 Pearl street, Cle- veland.
THE DOLLAR SAVINGS & TRUST CO., Youngstown.
Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, ol- csón és pontosan. Pénzbetétek után 4 száza- lék kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.
MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton.
Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvé- nyre ügynöke. Pénzküldés a világ minden ré- szébe jótállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.
MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Keres- kedelmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegye- ket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.
NEW JERSEY ÁLLAM.
RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyek. Bármely ok- iratokat elkészít.
JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.
Pénzküldés, hajójegyzőiroda és közjegyzői hi- vatal.
WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.
Pénzküldő és hajójegyzülete. Házak, telkek vétele és eladása.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pon- tos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HÁZAK VÉTELE és ELADÁSA.
magyar közjegyző
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

ELSŐ NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.
Alapították 1864-ben. Schuykill- County legörebb nemzeti bankja.
Alapítóké \$50,000.00
Tartalék alap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00
Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felké- resre azonnal visszafizeti.
Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank vagy postautalvány útján eszközöl.

Charles R. Kear: Harry F. Potter
elnök: pénztáros.

POLITIKAI HIRDETÉS.

One STATE OF NEW YORK OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE Albany, July 25, 1908.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof, three-fifths being present.

AMENDMENT NUMBER ONE CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section two of article six of the constitution in relation to justices of the appellate division of the supreme court.

ARTICLE VI. 2. The legislature shall divide the state into four judicial departments.

2. The legislature shall divide the state into four judicial departments. The first department shall consist of the county of New York; the others shall be bounded by county lines...

State of New York. In Senate, Feb. 25, 1907.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Mar. 12, 1907.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

State of New York. Office of the Secretary of State.

I have compared the preceding copy of concurrent resolution, proposing an amendment to section two of article six of the constitution...

AMENDMENT NUMBER FIVE CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section twelve of article six of the constitution in relation to the compensation of justices of the supreme court.

Section 1. Resolved (if the Senate concur), That section twelve of article six of the constitution be amended to read as follows:

12. No person shall hold the office of judge or justice of any court longer than until including the last day of December next after he shall be seventy years of age.

State of New York. In Senate, April 21, 1908.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof, three-fifths being present.

State of New York. In Assembly, April 20, 1908.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof, three-fifths being present.

State of New York. Office of the Secretary of State.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof, three-fifths being present.

AMENDMENT NUMBER SEVEN CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section ten of article eight of the constitution, relating to the limitation of the indebtedness of cities and excepting certain kinds of bonds from computation of the debt of a city for purposes of such limitation.

ARTICLE VIII. 10. No county, city, town or village shall hereafter give any money, property, or loan its money or credit to or in aid of any individual, association or corporation...

10. No county, city, town or village shall hereafter give any money, property, or loan its money or credit to or in aid of any individual, association or corporation...

State of New York. In Senate, Feb. 25, 1907.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Mar. 12, 1907.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

State of New York. Office of the Secretary of State.

I have compared the preceding copy of concurrent resolution, proposing an amendment to section ten of article eight of the constitution...

AMENDMENT NUMBER FIVE CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section twelve of article six of the constitution in relation to the compensation of justices of the supreme court.

Section 1. Resolved (if the Senate concur), That section twelve of article six of the constitution be amended to read as follows:

12. No person shall hold the office of judge or justice of any court longer than until including the last day of December next after he shall be seventy years of age.

State of New York. In Senate, April 21, 1908.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof, three-fifths being present.

State of New York. In Assembly, April 20, 1908.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof, three-fifths being present.

Minden kis hirdetés TIZ székig — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Kis hirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK elfogad a „Bevándorló” minden Ugyénke és a kladóhivatal: 827 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház felkérte HARSANYI LÁSZLÓ.

BAI JÁNOS UR képviseli a Bevándorlót Connecticut állambeli WALLINGFORDON. Előzetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázzhat.

BUKUROV DUSÁN ur a Pennsylvania állambeli RANKINBAN képviseli a Bevándorlót. Előzetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázzhat.

GALAMBOS JÁNOS ur az Indiana állambeli Gary-ban és környékén képviseli a Bevándorlót. Előzetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva.

HONFITÁRSOK! MAGYAROK! Ha New Brunswickba jöttök, keressétek fel Juhász József 20 Sommerset street szalonost, hol minden időben friss magyar ételek és jó hűsítő italok kaphatók.

OLCSÓ LAKÁSOK. Két-, három- és négyszobás lakások, minden modern berendezéssel kiadók. Hideg, meleg víz, gőzfűtés, fürdő. Tudakozódhatni az irodában: 415 East 64 St., New York.

NEW YORK MAGYARJAIHOZ! A szabocsmegei kisvárdai születésű dr. Freedman E. D. orvosot, aki 130 East 82-ik utca alatt rendel, július 28-án európai körutra indul.

KITÜNŐ ALKALOM. Egy házaspárnak, a férfinak felszolgálni kell, amiért külön 20 dollárnyi havi fizetést huz, az asszony főz, kitűnő alkalom nyílik a jólétre, ha egy magyar klubban a felügyeletet átvenni hajlandó.

KERESEM ARDO MARIAT, aki bodrogzerdahelyi (Zemplén megye) illetőségű. Szíves értesítést e címre kérek: Lévy Ferenc, 108 Colony st., Wallingford Conn.

GEPIRÓNÓ, fiatal magyar nőgy, aki tüköletesen bírja a magyar, angol és német nyelvet, angol nyelven a gyorsírászatok is ért, New Yorkban alkalmazást keres.

KITÜNŐ KERESÉT. A írónéki telefónás teljesítésére alakult részvénytársaság jökinézésű, intelligens magyar úgnyököket keres részvények eladására előnyös feltételek mellett.

KERESEM KEREMEM az Ohio állambeli DAYTONBAN képviseli a Bevándorlót. Előzetési és hirdetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázzhat.

Joseph Major Myers pénzügyi irodák Főtitkár: PHILIPPEWEG, N. J. Pénzügyi: ALPHA, N. J.

225,000.00 ALLAMI BIZTOSITÉK Joseph Major Myers pénzügyi irodák Főtitkár: PHILIPPEWEG, N. J.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok és mindenemű nyomtatványok előkészítését.

KITÜNŐ KERESÉT. A írónéki telefónás teljesítésére alakult részvénytársaság jökinézésű, intelligens magyar úgnyököket keres részvények eladására előnyös feltételek mellett.

TOLVAJOKAT keresek. A budapesti illetőségű Laub Miksa és a jánosbázsi illetőségű Reizinger Hugó nálam laktak és úgyserre csak léntözök és magukkal vitték ruházat, egy élczomat és két gyűrmet.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR. Alakult 1907. január hó 8-án. Gyűlését tartja minden hó első vasárnapján.

MANAJLOVITS MIKLÓS ur PHILADELPHIÁBAN és környékén képviseli a Bevándorlót. Előzetési és hirdetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázzhat.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

PASSAICI IRODÁNK előfizetők felvételére és nyugtázására meghatalmazta ALLENTOWNBAN Mézáros Bros., és NAZARETHBEN Pearl Lajos urakat.

FONTOS CSALÁDI ÜGYBEN kerestetik a kiskőrösi születésű GLÜCK IGNAZ, aki hosszabb ideig tartózkodott New Yorkban, majd a st. louis-i kiállítás alkalmával volt, később Milwaukeeban tartózkodott.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

BERTHA M. ur passaic-i irodánk meghívásából New Jersey állambeli Whartonban képviseli a Bevándorlót. Előzetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázzhat.

FONTOS CSALÁDI ÜGYBEN kerestetik a kiskőrösi születésű GLÜCK IGNAZ, aki hosszabb ideig tartózkodott New Yorkban, majd a st. louis-i kiállítás alkalmával volt, később Milwaukeeban tartózkodott.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

PÁLYÁZAT kántortanítói állásra a connellsville-i róm. kath. magyar hitközségnek. A pályázat 1908. aug. 15-ig nyújtandó.

FONTOS CSALÁDI ÜGYBEN kerestetik a kiskőrösi születésű GLÜCK IGNAZ, aki hosszabb ideig tartózkodott New Yorkban, majd a st. louis-i kiállítás alkalmával volt, később Milwaukeeban tartózkodott.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legnépszerűbb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az órázába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezzai és jó szobát kapni.

FONTOS CSALÁDI ÜGYBEN kerestetik a kiskőrösi születésű GLÜCK IGNAZ, aki hosszabb ideig tartózkodott New Yorkban, majd a st. louis-i kiállítás alkalmával volt, később Milwaukeeban tartózkodott.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

Aetnaville-Martinsfery, O. 39 W. Bell Phone.

HUNFALVY HUGÓ Hités ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

THE STAR BOOK BINDING CO., Alésvárosi Udzlet: 153 East 4 street NEW YORK.

NÉMETH DEZSŐ OK LEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenküüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TŰZBIZTOSITÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legnépszerűbb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az órázába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezzai és jó szobát kapni.

NÉMETH DEZSŐ OK LEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenküüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TŰZBIZTOSITÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legnépszerűbb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az órázába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezzai és jó szobát kapni.

NÉMETH DEZSŐ OK LEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenküüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TŰZBIZTOSITÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legnépszerűbb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az órázába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezzai és jó szobát kapni.

NÉMETH DEZSŐ OK LEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenküüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TŰZBIZTOSITÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legnépszerűbb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az órázába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezzai és jó szobát kapni.

NÉMETH DEZSŐ OK LEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenküüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TŰZBIZTOSITÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályja. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburgh, Pa.